

MALEACHI

1-4

Maleachi spreekt Israël aan op halfslachtige aanbidding en trouweloosheid en kondigt Gods oordeel aan.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/maleachi/1-4

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Maleachi na de ballingschap	4 min	5
2	Twijfel aan God en halfslachtige godsdienst	4 min	6
3	Het volk verzet zich tegen Gods verwijten	4 min	9
4	Johannes de Doper en het komende oordeel	3 min	12
5	Gods liefde voor Israël tegenover Edom	4 min	13
6	Jakob en Ezau: uitverkiezing van volken	8 min	16
7	Liefhebben en haten als voorkeur uitspreken	5 min	20
8	Israëls herstel en Edoms verwoesting	4 min	23
9	De priesters geven God geen eer	3 min	25
10	Onreine offers op Gods altaar	2 min	26
11	Liefde voor God vraagt offers die iets kosten	6 min	27
12	Gods Naam wordt groot onder de volken	4 min	30
13	God het mindere geven terwijl je beter hebt	4 min	32
14	Geestelijke zorg en financiële steun	3 min	34

15	De onreine priesters worden weggevoerd	3 min	36
16	Gods verbond met Levi	3 min	38
17	De priester als leraar van Gods Woord	3 min	40
18	Het priesterschap is voorwaardelijk	3 min	42
19	Trouweloosheid en echtscheiding in Juda	8 min	44
20	Partnerkeuze en liefde voor God	3 min	49
21	Het huwelijksverbond blijft bindend	3 min	51
22	Het huwelijk en godvruchtig nageslacht	2 min	52
23	Gods zorg voor slachtoffers van echtscheiding	2 min	54
24	Gods antwoord: de boodschapper komt	3 min	55
25	De komst naar de tempel als oordeel	3 min	57
26	Een gezuiverd priesterschap en Gods oordeel	4 min	58
27	Tienden brengen en Gods zegen ontvangen	2 min	61
28	Tienden en geven door christenen	3 min	63
29	Je geld laat zien waar je hart is	2 min	64

30	God dienen en het trouwe overblijfsel	5 min	66
31	De oordeelsdag over Jeruzalem	2 min	68
32	Genezing en ontkoming voor het overblijfsel	2 min	70
33	Johannes als Elia en de laatste oproep	4 min	71
	Om verder te lezen		74

1

Maleachi na de ballingschap

Het boek Maleachi is het derde van de profeten na de ballingschap. Er waren, zoals je weet, drie profeten die spraken tot de ballingen die uit Babylon terugkeerden, de Joodse ballingen die naar Jeruzalem terugkeerden en de tempel herbouwden. Drie profeten spraken tot hen. Twee van hen waren tijdgenoten, Zacharia en Haggai, en we hebben hun boeken al bekeken.

Het is niet met zekerheid bekend wanneer Maleachi precies profeteerde en wanneer hij leefde. Op grond van aanwijzingen in het boek zelf wordt aangenomen dat het waarschijnlijk ongeveer tachtig jaar na de terugkeer van de ballingen was, heel goed mogelijk na de tijd van Nehemia. In Maleachi 1:8 wordt naar de landvoogd verwezen. Misschien is het verleidelijk om te speculeren of die landvoogd Nehemia zou kunnen zijn geweest, maar dat is niet zonder meer waarschijnlijk. Het lijkt erop dat de geestelijke toestand van de teruggekeerde ballingen, toen Maleachi schreef, op een lager peil stond dan Nehemia zou hebben toegelaten.

Nehemia trof inderdaad problemen aan toen hij daar kwam, maar hij liet die niet voortbestaan. We vinden in het boek Nehemia nergens een vermelding dat Nehemia hulp kreeg van een profeet als Maleachi, anders dan bij Zerubbabel en Jozua, die in het boek Ezra worden genoemd. Ezra vermeldt dat de profeten Zacharia en Haggai betrokken waren bij het aanmoedigen van het werk. Maleachi hoort waarschijnlijk thuis in een latere tijd dan die van Nehemia. Daarmee zou het het boek van het Oude Testament zijn dat als laatste is geschreven, naar algemeen wordt aangenomen bijna precies vierhonderd jaar vóór Christus.

Met de afsluiting van het boek Maleachi sluit het Oude Testament af en gaan we een periode van vierhonderd jaar in die gewoonlijk, om voor de hand liggende redenen, de intertestamentaire periode wordt genoemd. Die omvat de tijd tussen het einde van het Oude Testament en het begin van het Nieuwe Testament. In Maleachi hebben we Gods

laatste woord tot de Joden, met natuurlijk als uitzondering dat van Johannes de Doper en Jezus. Dat kwam vierhonderd jaar later, toen God op het punt stond het nieuwe verbond in te voeren.

Het boek Maleachi eindigt eigenlijk met de dreiging dat God zou kunnen komen. In onze vertaling, de New King James, staat in Maleachi 4:6:

Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan.

MALEACHI 4:6

Maar het Engelse woord ‘earth’, eretz in het Hebreeuws, kan vertaald worden als ‘land’. De New American Standard vertaalt het inderdaad als ‘land’:

anders kom Ik en tref Ik het land met een vloek.

Het lijkt erop dat God Zijn geïnspireerde woorden in het Oude Testament afsluit met de dreiging dat de Joden het gevaar zouden lopen dat Hij zou komen en hun land met een vloek zou treffen als ze hun leven niet beteren.

Het Oude Testament eindigt in zekere zin op een nogal negatieve toon. Het is een beetje deprimerend om dit te beseffen na alles wat er daarvoor in de geschiedenis van het Oude Testament is gebeurd: de waarschuwingen van de profeten, de Babylonische ballingschap, de bekering van een overblijfsel en hun terugkeer, enzovoort. Maar het laatste wat we in het Oude Testament over de Joden horen, is dat ze opnieuw van God afdwalen. Dat kunnen we zien aan wat Maleachi zegt.

2

Twijfel aan God en halfslachtige godsdienst

Om te beginnen twijfelden ze aan Gods liefde. Ze stelden in vers 2 de vraag:

Hoe hebt U dan laten zien dat U van ons houdt?

Alsof ze God op dat punt ter verantwoording wilden roepen: ‘U hebt ons toch eigenlijk niet liefgehad?’ Ze leerden of geloofden dat het geen voordeel opleverde om God te dienen. In hoofdstuk 2, vers 17, zeggen ze:

U vermoeit de HEERE met uw woorden, toch zegt u: Waarmee vermoeien wij Hem? Doordat u zegt: Iedereen die kwaad doet, is in de ogen van de HEERE goed, Híj is hun genegen. Of: Waar is de God van het oordeel?

MALEACHI 2:17

En ze zeggen:

Iedereen die kwaad doet, is goed in de ogen van de Heer, en Hij is blij met ze. Of:

Waar is de God die voor gerechtigheid zorgt?

Wat ze zeggen, is dat het erop lijkt dat God degenen die kwaad doen behandelt alsof ze goed doen. Hij lijkt behagen in hen te hebben, omdat het de goddelozen goed gaat.

Waar is de God die voor gerechtigheid zorgt?

‘Waar is de God Die goedheid beloont en Die het kwaad straft?’ Dat is wat ze vragen. Daarmee suggereren ze dat God hen niet voor hun gerechtigheid beloont zoals ze hadden verwacht, en dat er misschien geen voordeel te behalen valt door God te dienen.

Ze zeggen het nog uitdrukkelijker in hoofdstuk 3, vers 13 tot en met 15:

Uw woorden tegen Mij waren te hard, zegt de HEERE. Maar u zegt: Wat hebben wij onder elkaar tegen U gesproken? U zegt: God dienen is nutteloos! Wat voor nut heeft het dat wij onze taak ten behoeve van Hem vervullen en dat wij in het zwart gaan voor het aangezicht van de HEERE van de legermachten? Welnu, wij prijzen de hoogmoedigen gelukkig: niet alleen worden zij die goddeloosheid doen, opgebouwd, zelfs als zij God beproeven, ontkomen zij.

MALEACHI 3:13-15

Dit is hun houding. Ze vinden dat het dienen van God weinig waarde heeft gehad. Het levert niets op. Het is nutteloos. Ze denken dit omdat het hun natuurlijk niet zo goed ging als ze vonden dat het hun zou moeten gaan. Maar Maleachi wijst erop dat de reden waarom het hun niet goed gaat, is dat ze vanwege hun zonden onder Gods vloek liggen. Het gaat mensen maar heel zelden goed onder Gods vloek.

We zien dat ze op dit punt hun aanbidding van God niet helemaal hadden opgegeven. Ze brachten God nog steeds offers, maar ze deden dat beslist halfslachtig. Hun aanbidding van God was niet krachtig. Die was lusteloos. Ze brachten God dieren van mindere kwaliteit. Sterker nog, dieren die volgens de wet niet als offer gebracht hadden mogen worden. Met andere woorden, ze gaven God wat voor henzelf weinig waarde had en wat hun dus geen erg groot offer kostte. Dat laat duidelijk zien dat hun liefde voor God tekortschoot.

Een ander kenmerk van hun futloze godsdienst is dat ze verzuimden hun tienden te betalen. Dat was het middel dat God had ingesteld om de Levieten, de dienaren van het volk, te onderhouden. Deze mannen konden niet onderhouden worden als de andere stammen hun tien procent niet betaalden. Het volk verwaarloosde dat, en dat betekende dat de priesters en de Levieten zelf de broekriem moesten aanhalen. Misschien was een ander bewijs van hun gebrek aan vroomheid op dat moment dat ze zich niet eens aan hun huwelijksbeloften hielden. Ze verlieten hun vrouwen, ze

scheidden van hun vrouwen. God moest hen daarvoor terechtwijzen. Het lijkt erop, althans volgens één uitleg, dat ze misschien hun Joodse vrouwen verlieten om te trouwen met heidense vrouwen die andere goden aanbaden. Dat hangt ervan af hoe we hoofdstuk 2, vers 11 begrijpen. Daar zullen we over spreken als we daar zijn aangekomen.

Hoe dan ook, we zien deze negatieve dingen in de Joodse gemeenschap: God halfslachtig aanbidden, minderwaardige offers brengen, verzuimen tienden te betalen, scheiden van hun vrouwen, mogelijk met heidense vrouwen trouwen, klagen tegen God. De profeet Maleachi kwam hen waarschuwen dat de houding die ze lieten zien voor God niet aanvaardbaar was, en dat hun een oordeel te wachten stond als ze zich niet bekeerden.

3

Het volk verzet zich tegen Gods verwijten

Hij brengt vaak een beschuldiging tegen hen in. En wat de hardnekkigheid van het volk laat zien, is dat ze bijna nooit ergens van beschuldigd worden zonder dat ze ertegen ingaan. Als je Maleachi hebt gelezen, zal je een van de opvallendste kenmerken van het boek zijn opgevallen: God brengt een beschuldiging tegen het volk in, en ze zeggen bijna steevast zoiets als: ‘O ja? Bewijs het maar.’

Hij begint in vers 2 van hoofdstuk 1:

Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad? Was Ezau niet de broer van Jakob? spreekt de HEERE. Toch heb Ik Jakob liefgehad,

MALEACHI 1:2

Verderop in hoofdstuk 1, aan het eind van vers 6, staat:

Een zoon eert zijn vader en een slaaf zijn heer. Als Ik dan een Vader ben, waar is de eerbied voor Mij? En als Ik een Heer ben, waar is de vrees voor Mij? zegt de HEERE van de legermachten tegen u, priesters die Mijn Naam verachten. Maar u zegt: Waardoor verachten wij Uw Naam?

MALEACHI 1:6

Terwijl Hij hun net heeft gezegd dat ze dat doen. In vers 7 zegt Hij:

Doordat u onrein brood op Mijn altaar brengt. En u zegt: Waardoor maken wij U onrein? Doordat u zegt: De tafel van de HEERE, die is verachtelijk.

MALEACHI 1:7

Dat is hoofdstuk 1, vers 7. Hetzelfde gebeurt nog vele andere keren. In hoofdstuk 2, vers 14:

Dan zegt u: Waarom? Omdat de HEERE Getuige is tussen u en de vrouw van uw jeugd, tegen wie ú trouweloos handelt, terwijl zij toch uw metgezellin en de vrouw van uw verbond is.

MALEACHI 2:14

Of in hoofdstuk 2, vers 17:

U vermoeit de HEERE met uw woorden, toch zegt u: Waarmee vermoeien wij Hem? Doordat u zegt: Iedereen die kwaad doet, is in de ogen van de HEERE goed, Híj is hun genegen. Of: Waar is de God van het oordeel?

MALEACHI 2:17

Ze vragen niet alleen maar om informatie; ze trotseren de profeet. Ze trotseren God, Die deze klachten uit. Ze zeggen: 'O ja? Wij zien dat niet zo. Hoe komt U erbij om dat zo te zien? Bewijs het maar. In welk opzicht hebben wij gedaan wat U zegt?'

In hoofdstuk 3, vers 7, staat aan het eind:

Sinds de dagen van uw vaders bent u afgeweken van Mijn verordeningen, en hebt u ze niet in acht genomen. Keer terug naar Mij, en Ik zal naar u terugkeren, zegt de HEERE van de legermachten. Maar u zegt: In welk opzicht moeten wij terugkeren?

MALEACHI 3:7

In vers 8 van hetzelfde hoofdstuk, hoofdstuk 3, vers 8, zegt Hij:

Zou een mens God beroven? Werkelijk, u berooft Mij! En dan zegt u: Waarvan beroven wij U? Van de tienden en het hefoffer!

MALEACHI 3:8

We zien hier dus werkelijk verzet, zelfs tegen de terechtwijzingen van de profeet. Ze zijn niet bereid zich iets te laten leren. Hun hart is niet zacht tegenover God. Ze hebben God niet lief. Natuurlijk zegt de profeet uiteindelijk:

Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan.

MALEACHI 4:6

Misschien is het treurigste wel dat we niet lezen hoe ze uiteindelijk reageerden. Naarmate de profetie in het boek vordert, lijken ze in elk geval niet gunstig te reageren. Ze lijken zich te verzetten. Of ze uiteindelijk, toen het boek ten einde was, wel reageerden, moet nog worden bekeken.

4

Johannes de Doper en het komende oordeel

Het slot van het boek voorspelt natuurlijk in feite de komst van Johannes de Doper. Dat weten we omdat Jezus ernaar verwijst en hem zo identificeert in de slotverzen van Maleachi:

Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt, die grote en ontzagwekkende dag.

MALEACHI 4:5

Dit is Maleachi 4, vers 5 en 6.

Deze vreselijke dag van de Heere is Gods komst om het land te treffen met deze vloek waarmee Hij hier dreigt.

Het dreigement is dat God hun nog één kans zal geven om zich te bekeren voordat Hij het land met de vloek treft. Als ze deze laatste keer gehoor geven, zal Hij het land misschien niet met de vloek treffen. Maar Hij zal het nog één kans geven wanneer Hij de profeet Elia zendt.

We weten uit Jezus' eigen onderwijs dat Jezus zei:

En als u het wilt aannemen: hij is Elia, die komen zou.

MATTHEÛS 11:14

En Hij verwees naar Maleachi, omdat de discipelen ernaar hadden gevraagd. Johannes de Doper was dus deze vervulling van de komst van Elia. God zei dat Hij Elia zou zenden:

voordat die grote, verschrikkelijke dag van de Heer komt.

Ik ben van mening, en dat zal niemand verbazen, dat de grote en ontzagwekkende dag van de Heere in het jaar 70 na Christus over Israël is gekomen. Toen Johannes de Doper verscheen, voorspelde hij dat. Hij zei:

Zijn wan is in Zijn hand en Hij zal Zijn dorsvloer grondig reinigen en Zijn tarwe in de schuur verzamelen en Hij zal het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden.

MATTHEÛS 3:12

Johannes sprak over een naderend oordeel over het volk Israël. Tenzij hij zich vergiste, is dat gebeurd. Je hoeft geen groot geleerde te zijn om te bedenken welke gebeurtenis zich kort daarna heeft voorgedaan. Dat was het oordeel van God over degenen die zich niet bekeerden. Dat was God Die kwam om het land met een vloek te treffen. De Engelse vertaling die ik gebruik, heeft hier ‘vloek’, waar de HSV ‘ban’ heeft. Nu het over de vloek gaat, moet je bedenken dat Mozes het volk in Deuteronomium en op andere plaatsen in de wet had gewaarschuwd. Als ze Gods geboden en Gods verbond schenden, zal er een vloek, een bepaalde zware vloek, over hen komen. Maleachi sluit het boek af door te zeggen dat God als het ware klaarstaat om hen te treffen met precies die vloek die Mozes over hun land had voorspeld, als ze zich niet bekeren. Hun laatste gelegenheid om zich te bekeren zal zijn wanneer Johannes de Doper verschijnt, wanneer Elia verschijnt, zoals hij het hier zegt. Daar zullen we meer over zeggen als we bij dat gedeelte in Maleachi komen. Maar laten we beginnen het boek door te nemen.

5

Gods liefde voor Israël tegenover Edom

Een last, het woord van de HEERE tot Israël, door de dienst van Maleachi.

MALEACHI 1:1

De naam Maleachi betekent ‘mijn boodschapper’. Natuurlijk waren alle profeten boodschappers van God, maar de naam van deze profeet betekende werkelijk ‘mijn boodschapper’. De openingsformule ‘Een last, het woord van de HEERE’ maakt het heel aannemelijk dat dit boek tot dezelfde algemene periode behoort als Zacharia. Want de uitdrukking komt maar op twee andere plaatsen in de Bijbel voor, allebei in Zacharia. Zacharia 9:1 en Zacharia 12:1 beginnen met de woorden:

Een last, het woord van de HEERE in het land Chadrach.
Damascus zal zijn rustplaats zijn, want de HEERE heeft oog voor mensen, net als voor al de stammen van Israël,

ZACHARIA 9:1

Hier in Maleachi staat de enige andere keer dat dit voorkomt. Het lijkt een kenmerkende profetische uitdrukking uit de tijd na de ballingschap te zijn.

Vers 2:

Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad? Was Ezau niet de broer van Jakob? spreekt de HEERE. Toch heb Ik Jakob liefgehad,

MALEACHI 1:2

Deze uitspraak in vers 2 en vers 3,

en Ezau heb Ik gehaat. Ik heb zijn bergen gemaakt tot een woestenij, en zijn erfelijk bezit prijsgegeven aan de jakhalzen van de woestijn.

MALEACHI 1:3

is Gods antwoord op hun vraag:

Hoe hebt U dan laten zien dat U van ons houdt?

‘U zegt dat U ons hebt liefgehad, maar het gaat ons niet voor de wind. De dingen gaan niet zoals we zouden willen. Het lijkt erop dat het ons niets heeft opgeleverd om U te dienen. Wat is het bewijs van Uw liefde?’ En Hij zegt: ‘Wel, vergelijk hoe Ik jullie heb behandeld met hoe Ik Edom heb behandeld.’

Toen Hij zei:

Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad? Was Ezau niet de broer van Jakob? spreekt de HEERE. Toch heb Ik Jakob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat. Ik heb zijn bergen gemaakt tot een woestenij, en zijn erfelijk bezit prijsgegeven aan de jakhalzen van de woestijn. Hoewel Edom zegt: Als wij verwoest worden, bouwen wij de puinhopen weer op, zegt de HEERE van de legermachten dit: Zullen zij bouwen, dan zal Ik afbreken, en men zal hen noemen: Goddeloos gebied, en: Het volk waarop de HEERE tot in eeuwigheid toornig is. Uw eigen ogen zullen het zien, en u zult zelf zeggen: Groot is de HEERE, tot over de grenzen van Israël!

MALEACHI 1:2-5

sprak Hij niet over de persoon Jakob of de persoon Ezau. Dat blijkt uit hoe Hij hier verdergaat. Hij spreekt over wat Hij met de Edomieten, het volk van Ezau, heeft gedaan, tegenover wat Hij met de Joden, het volk van Jakob, heeft gedaan. Nu we het hele Oude Testament hebben doorgenomen, zul je wel weten dat het volk Israël soms Jakob wordt genoemd. Zelfs Israël is de naam van een man, niet zozeer de naam van het volk. Het is alleen zo dat de naam van een man, de stamvader van een volk, vaak de naam van dat volk werd. De Amalekieten stamden af van Amalek. Soms noemt de Bijbel dat volk gewoon Amalek.

Het volk Israël stamde af van Jakob, die ook Israël heette, en daarom wordt het volk soms Jakob of Israël genoemd. Het was in Bijbelse tijden niet ongebruikelijk dat de stichter van een volk zijn naam naliet als de naam van het volk dat hij stichtte. Zo denken we bij Edom aan de naam van een volk dat van Ezau afstamde. Maar je moet

bedenken dat Ezau in Genesis ook Edom heette. Dat wordt ons verteld in het verhaal over hoe hij zijn eerstgeboorterecht verkocht. Zijn naam was Ezau, en hij werd ook Edom genoemd. Daarom werden zijn nakomelingen, het volk dat uit hem voortkwam, naar hem genoemd: Edom of Ezau. In dit geval worden ze Ezau genoemd.

6

Jakob en Ezau: uitverkiezing van volken

Het is om meer dan één reden belangrijk om dit op te merken. Eén van die redenen is dat Paulus deze verzen uit Maleachi aanhaalt in Romeinen hoofdstuk 9, vers 13. Paulus doet dat in een betoog waarin hij de leer van Gods soevereine uitverkiezing bevestigt. Hij haalt eigenlijk twee verzen aan, één uit het laatste boek van het Oude Testament en één uit het eerste boek van het Nieuwe Testament, allebei over Jakob en Ezau. Hij haalt Genesis aan, volgens mij is het Genesis 25, waar God tegen Rebekka zei over de tweeling in haar schoot, die Jakob en Ezau bleken te zijn:

en de meerdere zal de mindere dienen.

GENESIS 25:23

En onmiddellijk daarna haalt Paulus dit vers aan dat we hier voor ons hebben:

Ik hield van Jakob, maar ik haatte Ezau.

Omdat dit in Romeinen 9 in die context staat, heeft Paulus het over Gods uitverkiezing. Sommige mensen, met name de calvinisten, hebben gedacht dat dit een goed bewijs is dat God mensen uitkiest geheel los van hun verdiensten of tekortkomingen, geheel los van hun voorziene geloof of daadwerkelijk beoefende geloof. Het is een onvoorwaardelijke uitverkiezing, aangezien Jakob en Ezau allebei nog in de moederschoot waren en geen van beiden goed of kwaad had gedaan toen God Jakob uitkoos en Ezau verwierp. Paulus onderbouwt dat punt met het citaat uit Genesis:

‘De oudste’, dat was Ezau, ‘zal de jongste dienen’, dat is Jakob. Daarmee wordt Jakob duidelijk boven Ezau verkozen op dat moment, terwijl ze nog in de moederschoot waren. En dan dit citaat:

Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad? Was Ezau niet de broer van Jakob? spreekt de HEERE. Toch heb Ik Jakob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat. Ik heb zijn bergen gemaakt tot een woestenij, en zijn erfelijk bezit prijsgegeven aan de jakhalzen van de woestijn. Hoewel Edom zegt: Als wij verwoest worden, bouwen wij de puinhopen weer op, zegt de HEERE van de legermachten dit: Zullen zij bouwen, dan zal Ik afbreken, en men zal hen noemen: Goddeloos gebied, en: Het volk waarop de HEERE tot in eeuwigheid toornig is. Uw eigen ogen zullen het zien, en u zult zelf zeggen: Groot is de HEERE, tot over de grenzen van Israël!

MALEACHI 1:2-5

Maar er is een probleem met het toepassen van deze Schriftgedeelten op de leer van de individuele uitverkiezing. En ik geloof niet dat Paulus dat doet. Ik geloof dat Paulus het heeft over de uitverkiezing van een volk, ofwel collectieve uitverkiezing. Het probleem is dat beide verzen, dat in Genesis en dat in Maleachi, over Jakob en Ezau spreken als volken, niet als personen.

In de passage in Genesis waar staat:

‘De oudste zal de jongste dienen’, staat er. Eerder in hetzelfde vers staat:

Je bent zwanger van twee volken.

Een kamer zou al vol zijn met twee volken erin, maar een moederschoot zou nog voller zijn met twee volken erin. Maar Hij zei:

Je bent zwanger van twee volken, en uit jou zullen twee afzonderlijke volken voortkomen.

En in die context zegt Hij:

De HEERE zei toen tegen haar: Er zijn twee volken in uw schoot, en twee naties zullen zich uit uw lichaam vaneenscheiden. Het ene volk zal sterker zijn dan het andere en de meerdere zal de mindere dienen.

GENESIS 25:23

Dat wil zeggen: het volk van het oudste kind zal het volk van het jongste kind dienen.

Het is nooit zo geweest dat de man Ezau Jakob diende. Tijdens hun leven is dat nooit gebeurd. Als dat een profetie was over de bestemming van afzonderlijke personen, dan was het geen ware profetie, want Ezau heeft Jakob nooit gediend. Maar de Edomieten werden op een later tijdstip wel schatplichtig aan de Israëlieten. Dat is de vervulling van die profetie. De profetie gaat erover dat God het ene volk boven het andere volk verkiest, niet dat Hij de ene persoon boven de andere persoon verkiest tot behoud.

Zo is het ook hier, wanneer Paulus dit aanhaalt:

Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad? Was Ezau niet de broer van Jakob? spreekt de HEERE. Toch heb Ik Jakob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat. Ik heb zijn bergen gemaakt tot een woestenij, en zijn erfelijk bezit prijsgegeven aan de jakhalzen van de woestijn. Hoewel Edom zegt: Als wij verwoest worden, bouwen wij de puinhopen weer op, zegt de HEERE van de legermachten dit: Zullen zij bouwen, dan zal Ik afbreken, en men zal hen noemen: Goddeloos gebied, en: Het volk waarop de HEERE tot in eeuwigheid toornig is. Uw eigen ogen zullen het zien, en u zult zelf zeggen: Groot is de HEERE, tot over de grenzen van Israël!

MALEACHI 1:2-5

Dan denken mensen soms: nou, dat lijkt niet erg aardig. Die baby's waren nog in de moederschoot, een tweeling, geen van beiden had goed of kwaad gedaan, en God haatte een van hen al. Dat lijkt niet erg aardig van God. Maar ook hier kunnen we allereerst zien dat Maleachi het niet heeft over Gods oordeel over Jakob en Ezau toen ze in de moederschoot waren. Sterker nog, hij heeft het helemaal niet over de twee mannen, Jakob en Ezau. Hij heeft het over het volk van Jakob en het volk van Ezau, net zoals God dat deed in Genesis 25.

Beide passages die Paulus aanhaalt gaan over de volken. Waar Paulus het over heeft, is dus niet of God deze persoon uitkoos tot behoud en die persoon tot verdoemenis. Hij koos veeleer één volk uit om Zijn menselijke instrumenten op aarde te zijn, om de Messias voort te brengen, om de kennis van God verder te dragen, om ons de Schriften te geven, enzovoort. God verkoos het ene volk boven het andere volk, en Hij deed dat niet op grond van de verdiensten van dat volk. Dat is wat Paulus duidelijk maakt.

God koos het volk van Jakob uit zonder rekening te houden met hoe goed of slecht Jakob of Ezau was. Hij had een soevereine keuze gemaakt. Hij moest er één kiezen. Als Hij een volk zou uitkiezen, moest Hij enkele andere verwerpen. En Zijn keuze viel op Jakob, en Zijn keuze viel niet op Ezau. Hij maakte die keuze.

Dat heeft dus niets te maken met de bestemming van die mannen als afzonderlijke personen. We weten niet wat Ezau's uiteindelijke geestelijke toestand was, of hij behouden of verloren was. We weten dat hij tijdens zijn leven een aantal behoorlijk vleselijke dingen deed, maar dat deed Jakob trouwens ook. Maar wij geloven dat Jakob behouden is, en voor zover wij weten kan Ezau ook heel goed behouden zijn gestorven.

Op grond van de Schriftgedeelten die hij aanhaalt, kan Paulus het niet hebben over de vraag naar individuele uitverkiezing tot behoud of tot verdoemenis. Hij heeft het over Gods keuze van een volk als geheel om Zijn aardse instrumenten te zijn voor het uitvoeren van Zijn doeleinden in de tijd vóór de komst van de Messias. En Hij koos Israël, niet Edom. Dat is alles wat Paulus zegt.

En daarbij onderbouwt hij het hiermee: hij wijst erop dat God Jakob, dat wil zeggen Israël, heeft bevoorrecht, maar dat Hij Ezau niet in gelijke mate heeft bevoorrecht. Aangezien die twee broers waren, stammen de twee volken van precies dezelfde

ouders af. Ze stammen allebei af van Izak en Rebekka. Daarom kan niemand beweren dat het komt doordat Jakob een betere afstamming had dan Ezau. Het komt eenvoudigweg door Gods uitverkiezing. Hij koos ervoor Jakob te bevoorrechten.

7

Liefhebben en haten als voorkeur uitspreken

En wanneer je in de Schrift deze tegenstelling tussen liefde en haat tegenkomt:

‘Ik hou van Jakob, ik haat Ezau’, dan moeten we er van tijd tot tijd aan herinnerd worden dat deze manier van spreken in de Joodse cultuur niet betekende dat iemand gehaat werd in de zin dat men hem volkomen walgelijk en weerzinwekkend vond, zoals wij het woord ‘gehaat’ zouden gebruiken. ‘Geliefd’ en ‘gehaat’ zijn hier veeleer een vaste uitdrukking, een hebraïsme, voor de een boven de ander verkiezen.

Zo lezen we in Genesis dat Jakob twee vrouwen had, Rachel en Lea, en er staat:

Hij kwam ook bij Rachel en ook had hij Rachel meer lief dan Lea.
Hij werkte nog eens zeven jaar bij hem.

GENESIS 29:30

Het volgende vers zegt:

Toen de HEERE zag dat Lea minder geliefd was, opende Hij haar baarmoeder; Rachel daarentegen was onvruchtbaar.

GENESIS 29:31

Gregg leest hier de Engelse vertaling ‘the Lord saw that Leah was hated’: de HEERE zag dat Lea gehaat werd. De Herziene Statenvertaling vertaalt dit als ‘minder geliefd’.

Nou, ze werd niet gehaat. Hij sliep met haar. Hij kreeg zeven kinderen bij haar. De man vond haar in elk geval niet weerzinwekkend. Maar het voorgaande vers zegt:

hij hield meer van Rachel dan van Lea.

Liefde en haat zijn in de Bijbel in veel gevallen betrekkelijk, vooral wanneer je ze op deze manier tegenover elkaar ziet staan.

Jezus gebruikte hetzelfde hebraïsme toen Hij onderwees:

Niemand kan twee heren dienen, want of hij zal de één haten en de ander liefhebben, of hij zal zich aan de één hechten en de ander minachten. U kunt niet God dienen en de mammon.

MATTHEÛS 6:24

Als je nu zegt dat hij de een zal liefhebben en de ander zal haten, is dat dan noodzakelijkerwijs zo? Als je twee banen had, twee werkgevers, dan zou je beslist de een voorrang moeten geven boven de ander. Vooral als ze allebei wilden dat je dezelfde dienst werkte. Je zou moeten zeggen: 'Het spijt me, ik geef deze hier voorrang. Ik moet hier een keuze maken. Ik verkies deze baan boven die baan. Ik verkies deze baas boven die baas. Ik kan ze niet allebei gelijk behandelen. Ze trekken me allebei een andere kant op. Ik moet kiezen aan wie ik de voorkeur geef.'

Maar het staat niet vast dat je de een zult liefhebben en de ander zult haten in de betekenis die wij aan die woorden geven. Je hoeft niet een van hen te haten. Maar Jezus gaf aan dat je dat wel zou doen, omdat Hij die woorden gebruikt volgens de Hebreeuwse zegswijze: je zult de een voorrang moeten geven en de ander niet. Er zijn nog heel wat andere gevallen waarin je in de Schrift dit soort tegenstelling tussen liefhebben en haten aantreft.

Zelfs toen Jezus zei:

Als iemand tot Mij komt en niet haat zijn eigen vader en moeder en vrouw en kinderen en broers en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn.

LUKAS 14:26

kan haten in die betekenis duidelijk niet betekenen wat wij in onze taal gewoonlijk met dat woord bedoelen, want we mogen niemand haten.

Ieder die zijn broeder haat, is een moordenaar; en u weet dat geen moordenaar het eeuwige leven blijvend in zich heeft.

1 JOHANNES 3:15

zegt de Bijbel ergens anders. Het is duidelijk dat we iedereen moeten liefhebben, ook onze vrouw en onze kinderen. Dus wanneer Hij zegt dat je hen moet haten, gebruikt Hij dat volgens de Hebreeuwse zegswijze. Dat betekent dat je hun geen voorrang mag geven boven God. Je moet God meer liefhebben en je gezin geen voorrang geven boven God.

Dus wanneer God zegt:

Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad? Was Ezau niet de broer van Jakob? spreekt de HEERE. Toch heb Ik Jakob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat. Ik heb zijn bergen gemaakt tot een woestenij, en zijn erfelijk bezit prijsgegeven aan de jakhalzen van de woestijn. Hoewel Edom zegt: Als wij verwoest worden, bouwen wij de puinhopen weer op, zegt de HEERE van de legermachten dit: Zullen zij bouwen, dan zal Ik afbreken, en men zal hen noemen: Goddeloos gebied, en: Het volk waarop de HEERE tot in eeuwigheid toornig is. Uw eigen ogen zullen het zien, en u zult zelf zeggen: Groot is de HEERE, tot over de grenzen van Israël!

MALEACHI 1:2-5

zegt Hij volgens de gebruikelijke zegswijze alleen maar: 'Ik heb Jakob een voorkeursbehandeling gegeven die Ik Ezau niet heb gegeven.' Het gaat er niet zozeer om dat Hij zegt: 'Ik veracht Ezau', hoewel Hij dat misschien wel deed. Dat is niet

noodzakelijkerwijs wat Hij hier zegt. Hij zegt alleen maar: ‘Ik heb jou, Israël, gunstiger behandeld dan Edom.’

8

Israëls herstel en Edoms verwoesting

En Hij geeft het voorbeeld. Hij zegt in vers 3:

Ezau, die heb Ik gehaat. Ik heb zijn bergen en zijn erfgebied verwoest en aan de jakhalzen in de woestijn overgelaten.

Dat zou zijn geweest toen de Babyloniërs waren binnengevallen. God had dit nog niet gedaan door de uiteindelijke vernietiging van Edom. Die kwam later wel, door de Nabateeërs en andere nomadische Arabische groepen die kwamen en Edom volledig vernietigden. Maar op dit moment moet Hij verwijzen naar wat er tijdens de Babylonische ballingschap was gebeurd.

God had trouwens hetzelfde met Jakob gedaan. Ook Juda was in gevangenschap gegaan, en Jeruzalem was door de Babyloniërs verwoest. Maar het verschil is dat God het volk van Jakob nu had hersteld. Het volk van Ezau en het volk van Jakob waren allebei zwaar getroffen door de Babyloniërs, maar God herstelde Jakob. Hij herstelde Edom niet.

De Edomieten waren op dit moment niet uitgestorven, en ze probeerden nog steeds hun beschaving weer op te bouwen. Dat staat in vers 4:

Ook al heeft Edom gezegd: We zijn alles kwijtgeraakt, maar we komen terug en bouwen de verwoeste plekken weer op.

Gods antwoord is:

Dat kunnen ze wel doen, maar Ik haal alles weer neer.

‘Ik heb Me weer met gunst tot Jakob gewend, maar Ik heb Me niet weer met gunst tot Ezau gewend. Mijn behandeling van deze twee volken laat zien dat Jakob iets heeft om dankbaar voor te zijn. Ik heb Mijn liefde voor Jakob getoond door voor Jakob te doen

wat Ik voor Ezeu niet heb gedaan.’ Dat is wat Hij zegt.

In de beschrijving van de uiteindelijke vernietiging van Edom in vers 4 en 5, vooral aan het einde van vers 5, staat:

Jullie zullen het zelf zien en zeggen: De Heer is groot, ook buiten de grenzen van Israël.

We komen hier nog op terug, want we zullen hier zo meteen naar terugverwijzen. Maar ik wil alleen even zeggen dat de uitdrukking ‘tot over de grenzen van Israël’ zou kunnen betekenen: vlak aan de andere kant van de grens van Israël, waar Edom lag. Het zou dus alleen maar kunnen zeggen dat God in Edom werd grootgemaakt door hen te vernietigen. God maakt Zichzelf groot door Zijn vijanden te vernietigen. Buiten de grens van Israël, in het land Edom, zal God, wanneer Hij hem vernietigt, Zichzelf grootmaken door deze overwinning op Zijn vijanden te behalen.

Maar:

buiten de grenzen van Israël zou ook algemener bedoeld kunnen zijn. Het zou kunnen zeggen dat je op dat moment zult moeten erkennen dat God ook op andere plaatsen dan Israël wordt grootgemaakt. Dat Gods handelen en Gods zorg voor Zijn reputatie niet beperkt blijven tot binnen de grenzen van Israël. God wordt buiten de grenzen van Israël grootgemaakt. Het kan algemener op de hele wereld slaan.

De reden dat ik dat opper, is dat Hij verderop in vers 11 iets dergelijks gaat zeggen: Gods Naam zal over de hele wereld worden grootgemaakt, in wezen onder de heidenen. Dus wat God in Maleachi 1:5 misschien zegt, is: ‘Wanneer Ik Edom vernietig, zal dit slechts een teken zijn van een grotere zaak, een groter beginsel. Namelijk dat Ik erop bedacht ben Mijzelf te verheerlijken, niet alleen in Israël, maar ook buiten Israël.’ Uiteindelijk zelfs over de hele wereld, onder alle heidenen. Ook niet alleen Edom, maar ook andere heidenen. Men zal gaan zien dat God de Rechter van allen is, en Hij zal in alle delen van de wereld geëerd worden, niet alleen in Israël.

9

De priesters geven God geen eer

Vers 6:

Een zoon eert zijn vader en een slaaf zijn heer. Als Ik dan een Vader ben, waar is de eerbied voor Mij? En als Ik een Heer ben, waar is de vrees voor Mij? zegt de HEERE van de legermachten tegen u, priesters die Mijn Naam verachten. Maar u zegt: Waardoor verachten wij Uw Naam?

MALEACHI 1:6

Een groot deel van Maleachi, vooral in de eerste twee hoofdstukken, is gericht tot de priesters. Ze worden terechtgewezen omdat ze verzuimen te doen wat ze hadden moeten doen. We zullen later zien wat ze hadden moeten doen. Maar Hij zegt dat ze Zijn Naam verachten. Het woord ‘verachten’ moet worden opgevat als ‘geringachten’. Nogmaals, het Engelse woord ‘despise’ heeft in het hedendaagse Engels een heel sterke betekenis. In Bijbelse taal betekent het doorgaans geringachten. Een goed voorbeeld staat in 1 Samuel 2, en ook elders in het Oude Testament, waar God ongeveer dit zegt:

Daarom spreekt de HEERE, de God van Israël: Ik had duidelijk gezegd: Uw huis en uw familie zullen voor eeuwig voor Mijn aangezicht wandelen. Maar nu spreekt de HEERE: Er is bij Mij geen sprake van, want wie Mij eren, zal Ik eren, maar wie Mij verachten, zullen zelf veracht worden.

1 SAMUEL 2:30

De Engelse vertaling heeft in het tweede zinsdeel ‘zullen geringgeacht worden’, waar de HSV ‘zullen zelf veracht worden’ heeft. Het is duidelijk dat daar een parallel in zit. Verachten en geringachten zijn hetzelfde begrip.

De priesters hebben God dus niet werkelijk in ere gehouden. Ze hebben God geringgeacht. Ze hebben hun heilige roeping niet ernstig genoeg genomen. Ze hebben God beschouwd als Iemand met Wie ze een loopje kunnen nemen. Een beetje zoals Nadab en Abihu, de priesters die besloten vreemd vuur te offeren. God heeft hen in Zijn tegenwoordigheid verbrand, omdat ze God niet zo ernstig namen. God is dus boos op hen.

Hij klaagt dat Hij niet eens zoveel eer en eerbied krijgt als een vader en een meester in menselijke verhoudingen gewoonlijk krijgen en verwachten. Hij zegt:

Waar blijft het respect voor Mij? Waar blijft het ontzag dat Ik verdien?

Die ontbraken duidelijk. Dit staat in contrast met vers 5, waar stond dat God buiten de grenzen van Israël grootgemaakt kan worden. In heidense landen zal God eer ontvangen, maar in Israël wordt Hij niet geëerd. Hij wordt er niet met eerbied behandeld. Dit is steeds weer hetzelfde verhaal dat je zo vaak in de Bijbelse verhalen aantreft: de heidenen worden vaak afgeschilderd als mensen die meer openstaan voor God en meer gehoor geven aan God dan zelfs het volk van God.

10

Onreine offers op Gods altaar

Aan het einde van vers 6 staat:

Toch vragen jullie: ‘Waardoor verachten wij Uw Naam?’ En Hij antwoordt:

Doordat u onrein brood op Mijn altaar brengt. En u zegt: Waardoor maken wij U onrein? Doordat u zegt: De tafel van de HEERE, die is verachtelijk.

MALEACHI 1:7

De voornaamste taak van de priester is het brengen van offers, en zij offerden verontreinigd voedsel. Verontreinigd voedsel wil zeggen onrein voedsel, en dat betekent eenvoudig dat het niet geschikt is om geofferd te worden. Wat Hij precies met

verontreinigd voedsel bedoelt, vertelt Hij ons hier iets verderop.

Of onrein, ongepast, ongeschikt.

Nogmaals, ‘verachtelijk’ betekent dat iets veracht of geringgeacht wordt. Ze nemen het heilige meubilair, de heilige voorschriften en de heilige roeping die ze als priesters hebben, niet ernstig.

En als u een blind dier ten offer brengt: Dat is niet erg! En als u een kreupel of ziek dier ten offer brengt: Dat is niet erg! Bied het maar eens aan uw landvoogd aan. Zou hij u goedgezind zijn of u ter wille zijn? Dit zegt de HEERE van de legermachten. Nu dan, tracht toch het aangezicht van God gunstig te stemmen, dat Hij ons genadig zal zijn. Dit gebeurt door uw hand: zou Hij u ter wille zijn? zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 1:8-9

Het offeren van blinde en kreupele dieren, waarvan Hij zegt dat ze die als offer brachten, wordt op een aantal plaatsen in het Oude Testament verboden.

Deuteronomium 15:21 verbiedt dit, en Deuteronomium 17:1 ook. Leviticus hoofdstuk 22, vers 21 tot en met 25, somt eveneens de soorten dieren op die niet geofferd mogen worden. Blinde dieren en kreupele dieren mogen niet geofferd worden.

11

Liefde voor God vraagt offers die iets kosten

Eén reden waarom dit zo beledigend is voor God, is natuurlijk dat het op geen enkele manier van eerbied of liefde getuigt als je iets offert wat je niets kost. Liefde houdt in alle relaties de bereidheid in om bepaalde offers te brengen, om je rechten of je bezittingen of wat dan ook voor iemand anders op te geven. Dat is wat liefde is. Zo wordt liefde zichtbaar: je offert wat van jou is op voor de persoon van wie je houdt. God liefhebben betekent dat je bereid bent iets op te offeren.

Maar als je een blind dier of een kreupel dier offert, dan offer je een dier dat het waarschijnlijk toch niet zal overleven. Het is waarschijnlijk een dier uit je kudde dat je zult moeten afmaken. Je kunt nu eenmaal geen blinde dieren hebben die overal tegenaan lopen, en kreupele dieren zullen niet kunnen functioneren. Een herder, of iemand met vee, zou die dieren gewoonlijk toch al afmaken. Ze zullen geen waarde hebben. Ze zullen niet geschikt zijn om mee te fokken, om door te verkopen of voor iets dergelijks. Dus zeggen ze: 'Laten we dit dier aan God offeren, want we raken het toch al kwijt.'

Het lijkt een beetje op wat ik deed toen ik één dag per week vastte. Toen we in Bandon in een leefgemeenschap woonden, aten we altijd in de eetzaal. In het begin betrapte ik mezelf erop dat ik naar het weekmenu keek en op grond van wat er werd geserveerd bepaalde op welke dag ik zou vasten. Soms stonden er dingen op het menu die ik niet zo lekker vond of toch niet zou eten. En het maakte het voor mij gemakkelijker om te vasten op de dag dat ze iets serveerden wat ik toch niet wilde, iets wat ik toch niet zou eten. Ik deed dat nog niet zo lang toen ik besepte waar ik mee bezig was. Dit is net als blinde en kreupele dieren aan God offeren. Wat ik toch niet kan houden, kan ik net zo goed aan God geven. Wat ik niet wil hebben, kan ik net zo goed offeren. Die maaltijd wil ik niet, dus die zal ik opofferen. Op die dag zal ik vasten. Dat was onder de wet in beginsel verboden. Niet omdat God zo streng is als het gaat om dieren en de kwaliteit van dieren, maar omdat Hij geeft om de houding van het hart die daaruit blijkt. Als je God geeft wat voor jou geen waarde heeft, toon je daarmee geen enkele eerbied.

Toen David van Arauna het land kocht waarop de tempel later werd herbouwd, bood Arauna, of Aravna, of Ornan, zoals hij op verschillende plaatsen wordt genoemd, het hem gratis aan. Dat zul je je herinneren. David wilde het niet aannemen, omdat hij zei:

Maar de koning zei tegen Arauna: Nee, ik wil het beslist voor de volle prijs van u kopen, want ik wil de HEERE, mijn God, geen brandoffers brengen die niets kosten. Zo kocht David de dorsvloer en de runderen voor vijftig sikkel zilver.

2 SAMUEL 24:24

Ik weet dat het in 1 Kronieken staat. Het staat ook in het allerlaatste hoofdstuk van 2 Samuel, in 2 Samuel 24:24:

Maar de koning zei tegen Arauna: Nee, ik wil je er echt voor betalen, want ik ga de Heer, mijn God, geen brandoffers brengen die mij niets hebben gekost.

Dat is in beginsel hetzelfde. Ik wil God niet iets geven waaruit blijkt dat het mij geen enkel offer kost, want dat is betekenisloos. Het is helemaal geen offer. Maleachi zegt: als je zo'n geschenk aan je landvoogd zou aanbieden — als een deel van de belasting die je aan je overheid betaalde uit vee bestond, en je bracht vee waarvan de landvoogd in één oogopslag kon zien dat het gebrekkig was en dat je er zelf toch niets aan had — zou hij dan blij met je zijn? En jij verwacht dat God blij met je is? Door dit te doen toon je God minder respect dan je in zo'n geval je landvoogd zou tonen.

Nu vers 10:

Was er ook maar iemand onder u die de deuren zou sluiten, dan zou u niet zonder reden Mijn altaar aansteken. Ik heb geen welgevallen in u, zegt de HEERE van de legermachten, en een graanoffer uit uw hand aanvaard Ik niet.

MALEACHI 1:10

Hij spreekt tegen de priesters. Het sluiten van de deuren verwijst waarschijnlijk naar de deuren van de tempel of de poorten van de tempel. Naar alle waarschijnlijkheid bedoelt Hij dat de priesters deze gebrekkige dieren zouden moeten afwijzen wanneer de mensen ze brengen. Dat was de taak van de priesters: de dieren onderzoeken en vaststellen of ze geschikt waren om te gebruiken. Je zou kunnen zeggen dat het de schuld van het volk was dat het deze dingen offerde, en dat was ook zo. Maar het was ook de schuld van de leiders. De priesters hadden deze dieren moeten weigeren en moeten zeggen: 'Nee, met zo'n dier kun je niet komen. Je moet er een brengen dat aan de eisen voldoet.'

Maar dat deden ze niet. Ze lieten de deuren gewoon openstaan. De priesters hadden honger. Ze kregen hun tienden niet. Ze moesten toch iets eten. Dus ze zeiden: 'Een blind dier is beter dan niets. Het vlees is goed.' In plaats van aan hun principes vast te

houden en te zeggen: ‘Wacht eens, we kunnen deze offers niet van jullie aannemen’, lieten ze de deuren wijd openstaan en namen ze de minderwaardige offers aan. Dat kwam ongetwijfeld doordat de priesters honger hadden, en een offer was voedsel voor priesters.

Maar God zegt: is er onder jullie priesters iemand die genoeg principes heeft, genoeg ruggengraat, om de deuren te sluiten, zodat jullie niet doorgaan met het brengen van deze zinloze offers? Laat geen mensen binnen met dat soort offers. Sta erop dat ze met het juiste soort komen. Misschien zul je honger lijden, maar het blijft een kwestie van principes.

12

Gods Naam wordt groot onder de volken

Hij zegt:

Was er ook maar iemand onder u die de deuren zou sluiten, dan zou u niet zonder reden Mijn altaar aansteken. Ik heb geen welgevallen in u, zegt de HEERE van de legermachten, en een graanoffer uit uw hand aanvaard Ik niet. Want vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat, zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenvolken; in elke plaats zal aan Mijn Naam een reukoffer gebracht worden, en een rein graanoffer. Voorzeker, Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenvolken, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 1:10-11

‘Vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat’ is een uitdrukking die we zouden kunnen opvatten als: van zonsopgang tot zonsondergang. Maar dat betekent het niet. In het Hebreeuws betekent de opgang van de zon het oosten, en de ondergang ervan

verwijst naar het westen. Je zult dit steeds tegenkomen in sommige Psalmen en sommige andere delen van het Oude Testament. Je kunt zien dat het dat betekent, omdat er Schriftgedeelten zijn waar staat:

Van waar de zon opkomt tot in het westen Daar wordt de opgang van de zon duidelijk tegenover het westen geplaatst. De opgang van de zon is het oosten.

Je vindt ook:

Van het oosten tot waar de zon ondergaat.

Deze uitdrukking komt in de Schrift voor. Het ondergaan van de zon is het westen. Het verwijst naar een geografische richting, niet naar een tijdstip van de dag. Wat Hij dus zegt, is: van het oosten tot het westen, over de hele uitgestrektheid van de wereld, Ik ben... Mijn Naam zal groot zijn. In vers 5 stond dat de Heere buiten de grens van Israël grootgemaakt zal worden. Nu wordt ons verteld hoe ver buiten die grens: van het oosten tot het westen, onder elk volk, onder de heidenen.

En Hij zegt dit als een terechtwijzing, want het is duidelijk dat Hij zegt: Mijn Naam is onder jullie niet groot. Zelfs de priesters verachten Zijn Naam, zegt Hij in vers 6. Maar de heidenen die jullie verachten, zullen Zijn Naam wel degelijk eren. Er zal Hem reukwerk worden aangeboden, en een offer, een rein offer.

Natuurlijk vat ik dit geestelijk op, want Hij doelt op het feit dat het Evangelie naar de volken is uitgegaan en dat de volken het hebben aangenomen, terwijl de meeste Joden het hebben verworpen. Het reukwerk en de offers die wij brengen, krijgen in de Schrift een geestelijke betekenis. In Openbaring 5:8 staat dat het reukwerk de gebeden van de heiligen is. Openbaring 5:8 zegt dat het reukwerk de gebeden van de heiligen is. Wat offers betreft, zegt Hebreëën 13:15 dat wij God een loffer brengen. Onze gebeden en onze lofprijzing worden in het Nieuwe Testament dus gelijkgesteld aan reukwerk en offers.

Wanneer God zegt:

Was er ook maar iemand onder u die de deuren zou sluiten, dan zou u niet zonder reden Mijn altaar aansteken. Ik heb geen welgevallen in u, zegt de HEERE van de legermachten, en een graanoffer uit uw hand aanvaard Ik niet. Want vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat, zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenvolken; in elke plaats zal aan Mijn Naam een reukoffer gebracht worden, en een rein graanoffer. Voorzeker, Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenvolken, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 1:10-11

dan doelt Hij eigenlijk op de gemeente: de heidenen die hun lofprijzing en hun gebeden aan God aanbieden op een manier die Hem welgevallig is, in tegenstelling tot de manier waarop de Joden dat destijds deden.

13

God het mindere geven terwijl je beter hebt

Vers 12:

Maar jullie ontheiligen het Dat wil zeggen: jullie ontheiligen Mijn Naam.

Maar u ontheiligt hem, wanneer u zegt: De tafel van de Heere, die is onrein, en wat zij oplevert, haar voedsel, is verachtelijk. Verder zegt u: Zie, wat een vermoeyenis! Maar u zou het kunnen wegblazen, zegt de HEERE van de legermachten. U brengt wat geroofd, kreupel en ziek is. Als u dat graanoffer brengt, zou Ik dat uit uw hand aanvaarden? zegt de HEERE.

MALEACHI 1:12-13

Ze worden het moe om God te dienen.

Ja, vervloekt is de bedrieger die een mannetjesdier in zijn kudde heeft, en een gelofte doet, maar aan de Heere offert wat geschonden is! Voorzeker, Ik ben een groot Koning, zegt de HEERE van de legermachten, en Mijn Naam is ontzagwekkend onder de volken.

MALEACHI 1:14

En vooral onder het volk Israël.

Hij zegt dat er een vloek rust op iemand die een beter dier in zijn kudde heeft en God een dier verschuldigd is omdat hij een of andere gelofte heeft gedaan. Hij moet zijn gelofte nakomen door een dier te offeren. In plaats van het geschikte dier uit zijn kudde te nemen, neemt hij een dier met een gebrek. De vloek rust niet op mensen die dieren met gebreken offeren omdat ze niets anders hebben dan dieren met gebreken. Er waren waarschijnlijk niet veel van zulke mensen. Als je maar één dier had, was de kans niet groot dat het een gebrek had, tenzij je ongelooflijk arm was en alleen een minderwaardig dier kon betalen.

Als je dat aan God offerde, zou God het, denk ik, hebben aangenomen, ook al had het een gebrek. Het zou namelijk zijn zoals bij de vrouw die haar twee penningen gaf. Het was alles wat ze had. Het was geen grote gift, maar er sprak heel veel toewijding uit. Hij veroordeelt dus degenen die daadwerkelijk iets beters kunnen offeren, maar liever iets minderwaardigs geven.

In hoofdstuk 2 blijft Hij de priesters aanspreken.

Nu dan, tot u komt dit gebod, priesters! Als u niet luistert en als u het niet ter harte neemt om Mijn Naam eer te geven, zegt de HEERE van de legermachten, zal Ik de vloek onder u zenden en uw zegeningen vervloeken. Ja, Ik heb ze al vervloekt, want u neemt het niet ter harte.

MALEACHI 2:1-2

Dat vervloeken van hun zegeningen kan te maken hebben met het laten opdrogen van hun inkomsten, wat Hij naar eigen zeggen al heeft gedaan. Hoe? Ze ontvangen hun tienden niet. Dat komt later ter sprake. God verwijt het volk in hoofdstuk 3 dat ze hun tienden niet brengen, waarmee de priesters onderhouden zouden worden. Hier krijg je dus twee signalen. Aan de ene kant heeft God de priesters vervloekt en hun inkomsten laten opdrogen. Dat gebeurt natuurlijk doordat het volk zijn tienden niet betaalt. Aan de andere kant krijgt het volk het verwijt dat het zijn tienden niet brengt.

De middenweg tussen die twee vind je in vers 9 van hoofdstuk 2. Daar staat:

Daarom heb Ik ook u verachtelijk gemaakt en onbeduidend voor heel het volk, want u neemt Mijn wegen niet in acht en ziet bij uw onderwijs in de wet de persoon aan.

MALEACHI 2:9

omdat jullie je niet aan Mijn wegen hebben gehouden zoals het hoort, en jullie bij de toepassing van de wet partijdig zijn geweest. Omdat de priesters Hem onteerd hebben, heeft God ervoor gezorgd dat het volk geen respect voor de priesters heeft. Dat is natuurlijk de reden waarom ze hun tienden niet brengen om de priesters te onderhouden.

14

Geestelijke zorg en financiële steun

Als voorgangers merken dat de giften in de gemeente waarin ze dienen niet helemaal zijn wat ze zouden wensen, zijn er een aantal mogelijke antwoorden op dat probleem. Eén mogelijkheid is dat de gemeente minder nodig heeft dan ze denken. Misschien hebben ze een paar dure projecten die God niet wil financieren, en is er dus genoeg geld. Maar een andere mogelijkheid is dat de mensen in die gemeente misschien gewoon niet gevoed worden.

Wanneer mensen gevoed worden — als je naar een restaurant gaat en je vindt het lekker wat ze serveren, dan vind je het niet erg om de rekening te betalen. Je geeft zelfs graag een goede fooi als je goed bediend bent. Vooral die fooi: dat is een gift. Die geef je

uit vrijgevigheid. De meesten van ons — ik weet het niet, misschien zijn er een paar gierigaards, maar ik vind het niet erg om een heel royale fooi te geven als ik in een restaurant heel goed bediend ben. En ik denk dat mensen op dezelfde manier zouden reageren, zoals ze doorgaans ook gedaan hebben in gemeenten waar ze goed gevoed worden en waar goed in hun geestelijke behoeften wordt voorzien. Mensen willen er heel graag voor zorgen dat die gemeente in zulke behoeften kan blijven voorzien, en willen haar voortbestaan financieren.

Ik denk vooral aan de gemeente die in de loop der tijd de meeste invloed op mij heeft gehad, en dat is Calvary Chapel Costa Mesa. Chuck vroeg nooit om geld. Op zondagochtend lieten ze een collecteschaal rondgaan, maar ze hadden elke avond van de week een dienst. Dan lieten ze nooit een schaal rondgaan. Er stond gewoon een doos achterin als je iets wilde geven. Hij maakte van geld nooit een punt. Hij bedelde nooit. Het enige waar hij zich op toeleigde, was de kudde voeden. Gewoon voeden, hun gewoon onderwijs blijven geven. En hij hoefde van geld nooit een punt te maken. Hij hoefde het zelfs nooit te noemen. En hij heeft waarschijnlijk een van de welvarendste gemeenten ter wereld. Ze zijn ongelooflijk rijk, en dat zonder ooit te proberen mensen te manipuleren, aan te sporen of een schuldgevoel aan te praten.

Wanneer mensen goed gediend worden, wanneer er goed in hun geestelijke behoeften wordt voorzien, zijn ze geneigd daarop te reageren door in de financiële behoeften te voorzien van degenen die hen dienen. Dat gebeurde bij deze priesters niet. Zij voorzagen niet in de geestelijke behoeften van het volk. Daarom waren ze verachtelijk in de ogen van de mensen. God maakte hen verachtelijk, en daarom betaalden de mensen de tienden niet.

15

De onreine priesters worden weggevoerd

Dus zegt Hij in hoofdstuk 2, vers 2:

Als u niet luistert en als u het niet ter harte neemt om Mijn Naam eer te geven, zegt de HEERE van de legermachten, zal Ik de vloek onder u zenden en uw zegeningen vervloeken. Ja, Ik heb ze al vervloekt, want u neemt het niet ter harte. Zie, Ik ga uw nageslacht bestraffen: Ik zal mest op uw gezicht strooien, de mest van uw feesten, en daarmee zal men u wegdragen.

MALEACHI 2:2-3

Nu betekent het woord voor afval hier eigenlijk mest. Het betekent dierenpoep. En wanneer er staat:

En iemand zal jullie samen daarmee afvoeren, dan doelt Hij hier op het feit dat er bij het offeren van een dier bepaalde delen van dat dier niet geofferd werden. Sommige delen werden gewoon als onrein beschouwd, en daar hoorde ook de inhoud van de darmen bij. De ontlasting werd doorgaans niet op het altaar geofferd. Die werd samen met enkele andere lichaamsdelen — vaak de kop — apart gelegd. Die werden niet zoals de rest bereid en opgegeten. Ze werden naar een bepaalde plaats gebracht waar onreine dingen werden gestort.

En zo werd elke dag al die dierenpoep en dat spul dat uit de geofferde dieren werd gehaald, de stad uit gedragen, Jeruzalem uit, en op een bepaalde stortplaats gedumpt. Wanneer Hij dus zegt:

Ik ga de poep over jullie gezicht smeren en ze zullen jullie samen daarmee afvoeren, dan zegt Hij in wezen:

Jullie zijn net zo onrein als die delen van het offer die altijd als onrein worden beschouwd, en jullie zullen worden afgevoerd zoals jullie die delen van het offer afvoeren.

Dat zegt Hij tegen hen.

Wanneer is dit nu gebeurd? Hij zei:

Ik ga jullie nakomelingen terechtwijzen, de nakomelingen van de priesters. Wat is de vervulling hiervan? Nou, eerlijk gezegd kan ik daar niet zeker van zijn, want hierna waren er verschillende momenten waarop de priesters ernstige problemen hadden. Antiochus Epiphanes heeft hen beslist slecht behandeld. We weten dat de overpriesters degenen waren die Jezus veroordeelden. En Paulus sprak een vloek uit over de hogepriester in zijn tijd. En natuurlijk maakte het jaar 70 na Christus een einde aan het hele priesterlijke stelsel. De priesters werden uit de tempel weggevoerd, zoals het onreine spul van het altaar werd weggevoerd. De priesters werden voorgoed van het altaar verwijderd. En misschien zijn dit de nakomelingen van de priesters bij wie deze profetie in vervulling ging. Het was een latere generatie, niet Maleachi's eigen generatie. Hij zegt:

Als u niet luistert en als u het niet ter harte neemt om Mijn Naam eer te geven, zegt de HEERE van de legermachten, zal Ik de vloek onder u zenden en uw zegeningen vervloeken. Ja, Ik heb ze al vervloekt, want u neemt het niet ter harte. Zie, Ik ga uw nageslacht bestraffen: Ik zal mest op uw gezicht strooien, de mest van uw feesten, en daarmee zal men u wegdragen.

MALEACHI 2:2-3

en Hij zegt:

Zo zal Ik ze behandelen.

16

Gods verbond met Levi

Vers 4:

Dan zult u weten dat Ik dit gebod tot u gezonden heb, opdat Mijn verbond met Levi blijven zou, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 2:4

of met de Levieten. Ook hier is Levi geen man, maar de stam, net zoals Jakob en Ezau eerder niet de mannen waren, maar hun volken. Dus hier verwijst Levi duidelijk niet naar de man Levi, zoals we gemakkelijk kunnen zien aan wat er over hem gezegd wordt.

Mijn verbond met hem was: het leven en de vrede. Die gaf Ik hem, tot vrees voor Mij, en hij vreesde Mij en in de tegenwoordigheid van Mijn Naam was hij verschrikt.

MALEACHI 2:5

Dat geldt zeker niet voor de man Levi. Hij was een van de slechtste zonen van Jakob. Hij en zijn broer Simeon waren degenen die de hele stad Sichem uitmoordden en daarvoor hun eerstgeboorterecht verloren. Dit beschrijft niet de man Levi, maar verwijst naar de Levieten. Niet noodzakelijk naar een bepaalde generatie Levieten, maar naar de Levieten op hun best. Toen de Levieten op hun best waren, hadden ze

hun momenten waarop ze vroom waren. En natuurlijk waren er andere perioden waarin ze niet vroom waren. Misschien verwijst Hij naar de gelegenheid waarbij Mozes, tijdens het voorval met het gouden kalf, de oproep deed:

ging Mozes bij de ingang van het kamp staan en zei: Wie bij de HEERE hoort, moet bij mij komen. Toen verzamelden al de Levieten zich bij hem.

EXODUS 32:26

En de Levieten kwamen naar hem toe, en hij stuurde hen eropuit om het oordeel te voltrekken aan degenen die afgodendienaars waren. Dat impliceert dat de Levieten zelf óf geen afgoderij hadden bedreven, óf, als ze dat wel hadden gedaan, zich daarvan hadden bekeerd en de kant van de HEERE hadden gekozen. Mozes en Aäron waren natuurlijk ook allebei Levieten. Het kan dus naar die generatie Levieten verwijzen, of gewoon naar de beste Levieten, wanneer ze op hun best zijn: de geïdealiseerde Leviet, het soort Leviet met wie God Zijn verbond bedoelde te hebben.

Hij zegt dat Levi, of de Leviet:

Mijn verbond met hem was: het leven en de vrede. Die gaf Ik hem, tot vrees voor Mij, en hij vreesde Mij en in de tegenwoordigheid van Mijn Naam was hij verschrikt. Betrouwbaar onderwijs in de wet was in zijn mond, geen ongerechtigheid werd op zijn lippen gevonden. In vrede en oprechtheid wandelde hij met Mij en velen bekeerde hij van ongerechtigheid.

MALEACHI 2:5-6

Opnieuw is het niet helemaal duidelijk op welk moment in de geschiedenis dit op de Levieten van toepassing zou zijn. Het was zeker nooit op Levi zelf van toepassing. Het is zelfs niet echt duidelijk of het ooit op Aäron van toepassing was, aangezien hij degene is die dat met het gouden kalf deed. Er wordt hem nog één andere zonde

aangerekend: toen hij klaagde over het huwelijk van Mozes met een Ethiopische vrouw. Maar het kan zijn dat Aäron hier in het algemeen wordt voorgesteld als de goede man.

17

De priester als leraar van Gods Woord

Vers 7 zegt:

Voorzeker, de lippen van een priester moeten kennis bewaren, uit zijn mond moet men onderwijs in de wet zoeken, want hij is een gezant van de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 2:7

Net zoals Maleachi een boodschapper was — zijn naam betekent ‘mijn boodschapper’ — moet ook de priester als Gods boodschapper worden erkend.

Wat hier interessant is, is dat Maleachi waarschijnlijk geen priester was. Misschien was hij dat wel, maar dat wordt ons niet verteld. Hij was een profeet. Dat is één soort boodschapper die God naar het volk stuurt: Zijn profeten. De priesters moesten op hun beurt ook boodschappers van God zijn. Zij brengen de boodschap van God, niet in profetische zin, maar in de zin dat het volk van hen de wet leert, het geschreven Woord van God.

De priesters waren degenen die van God de opdracht hadden gekregen om de wet te onderwijzen, omdat de meeste mensen er geen afschrift van hadden. Ze konden die thuis niet lezen. Ze konden niet naar huis gaan en hun concordantie tevoorschijn halen, en hun vier Bijbelvertalingen naast elkaar, en commentaren en woordstudies en dat soort dingen. Ze hadden thuis niet eens een Bijbel. Ze hadden er geen afschrift van. De priesters waren de beheerders van de afschriften van de wet. Het was belangrijk dat zij het volk regelmatig in de wet onderwezen, zodat het volk daar niet onwetend over zou blijven.

In Leviticus hoofdstuk 10, nadat Nadab en Abihu vanwege hun goddeloosheid waren gedood, vertelt God aan Aäron en Mozes wat de priesters moeten doen. In Leviticus 10, vanaf vers 9, sprak Hij tot Aäron en zei:

Wijn en sterkedrank mag u niet drinken, u niet en uw zonen met u ook niet, als u de tent van ontmoeting binnenkomt, opdat u niet sterft — het is een eeuwige verordening, al uw generaties door —

LEVITICUS 10:9

Dat zijn de priesters.

In het vervolg, Leviticus 10:10–11, zegt God dat zij onderscheid moeten maken tussen heilig en onheilig en tussen onrein en rein. Ook moeten zij de Israëlieten alle verordeningen onderwijzen die Hij hun door Mozes gegeven heeft. Hier gaf God Aäron en zijn zonen, de priesters, dus de opdracht om de kinderen van Israël alle verordeningen te onderwijzen, de wetten van God. Het was de taak van priesters om mensen het Woord van God te onderwijzen, het geschreven Woord. Ze waren geen profeten. Ze kwamen niet met nieuwe godsspraken, behalve in de weinige gevallen waarin bepaalde priesters ook profeten waren, zoals Ezechiël en Zacharia en enkele anderen. Maar over het algemeen was de priester een boodschapper van God van een ander soort, maar evengoed een boodschapper van God. We moeten niet denken dat de een belangrijker is dan de ander: degene die het geschreven Woord overbrengt en degene die een actuele, levende godsspraak brengt. Beiden zijn op hun eigen manier boodschappers van God die Gods boodschap overbrengen.

18

Het priesterschap is voorwaardelijk

Vers 8:

U echter, u bent afgeweken van de weg: velen hebt u door uw onderwijs in de wet doen struikelen. U hebt het verbond met Levi tenietgedaan, zegt de HEERE van de legermachten. Daarom heb Ik ook u verachtelijk gemaakt en onbeduidend voor heel het volk, want u neemt Mijn wegen niet in acht en ziet bij uw onderwijs in de wet de persoon aan.

MALEACHI 2:8-9

Er zijn veel mensen die denken dat God in de laatste dagen het Levitische priesterschap zal herstellen. Wanneer de tempel wordt hersteld en de offers worden hersteld, denken zij dat er een hersteld Levitisch priesterschap zal zijn. Ze denken dat dit in de Schrift wordt voorspeld, of op zijn minst wordt geïmpliceerd, omdat God de Levieten beloften had gedaan dat zij voor eeuwig als priesters voor Zijn aangezicht zouden wandelen. Wanneer God zegt dat iets voor eeuwig moet zijn, lijkt het erop dat het er ook nu nog zou moeten zijn, als het voor eeuwig is.

Maar ik wil je erop wijzen dat God op andere plaatsen duidelijk maakt dat dit voorwaardelijk is. Het is voor eeuwig, aangenomen dat je aan de voorwaarden voldoet. Als je niet aan de voorwaarden voldoet, is dat een ander verhaal.

Kijk eens naar 1 Samuel hoofdstuk 2 en vers 30. 1 Samuel 2 en vers 30. God stuurt een profeet naar Eli, die op dat moment de hogepriester is, met een boodschap over Eli en zijn zonen, de priesters. De profeet zegt tegen Eli in 1 Samuel 2 en vers 30:

Daarom spreekt de HEERE, de God van Israël: Ik had duidelijk gezegd: Uw huis en uw familie zullen voor eeuwig voor Mijn aangezicht wandelen. Maar nu spreekt de HEERE: Er is bij Mij geen sprake van, want wie Mij eren, zal Ik eren, maar wie Mij verachten, zullen zelf veracht worden.

1 SAMUEL 2:30

Dat is de familie van de priesters.

Daar heb je de belofte dat de Levieten voor eeuwig priesters zouden zijn. Dat heb Ik gezegd. Dat heb Ik zeker gezegd.

Met andere woorden: Ik heb deze belofte inderdaad gedaan, maar je moet beseffen dat die niet onvoorwaardelijk is. Je moet Mij eren, wil Ik Mijn belofte aan jou nakomen. Als je Mij niet eert, hoeft Ik dat niet te doen.

Dit staat hier ook in Maleachi hoofdstuk 2. Hij zegt in vers 4:

Dan zult u weten dat Ik dit gebod tot u gezonden heb, opdat Mijn verbond met Levi blijven zou, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 2:4

Let op het voorwaardelijke karakter hiervan. Als de priesters Gods Woord erkennen en aanvaarden, dan kan Gods verbond met Levi voortduren. Anders kan Zijn verbond met Levi niet voortduren, zo wordt geïmpliceerd. Zeker, het was een eeuwig verbond, maar alleen onder voorwaarden eeuwig, net als elk ander verbond dat God sluit. God kan allerlei beloften doen, maar de vervulling daarvan is afhankelijk van geloof, of gehoorzaamheid, of wat dan ook, afhankelijk van wat Hij bepaalt. In dit geval moesten de priesters Hem trouw zijn, anders zou het verbond met Levi zijn geldigheid

verliezen. Uiteraard weten we dat de priesters Hem niet trouw zijn gebleven, aangezien ze uiteindelijk Christus hebben gekruisigd. Daarom is het verbond met Levi voorbij, en het boek Hebreeën maakt dat buiten redelijke twijfel duidelijk.

19

Trouweloosheid en echtscheiding in Juda

Maleachi 2:10:

Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen? Waarom handelen wij dan trouweloos, eenieder tegen zijn broeder, door het verbond met onze vadersen te ontheiligen?

MALEACHI 2:10

Laten we de hele passage lezen, want die is niet helemaal duidelijk. Je moet het hele gedeelte bekijken om tot een oordeel te komen:

Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen? Waarom handelen wij dan trouweloos, eenieder tegen zijn broeder, door het verbond met onze vadersen te ontheiligen? Juda handelt trouweloos en er wordt een gruweldaad begaan in Israël en in Jeruzalem. Want Juda ontheiligt het heilige van de HEERE, dat Hij liefheeft: hij is met de dochter van een vreemde god getrouwd. Moge de HEERE eenieder die dat doet, uitroeien uit de tenten van Jakob, wie waakt en wie antwoordt, zelfs wie een graanoffer brengt aan de HEERE van de legermachten. In de tweede plaats doet u dit: het altaar van de HEERE bedekken met tranen, met geweend en gekerm, omdat Hij Zich niet langer tot het graanoffer wendt en dat in welgevallen uit uw hand aanneemt. Dan zegt u: Waarom? Omdat de HEERE Getuige is tussen u en de vrouw van uw jeugd, tegen wie ú trouweloos handelt, terwijl zij toch uw metgezellin en de vrouw van uw verbond is. Heeft Hij er niet maar één gemaakt, hoewel Hij nog geest overhad? En waarom die ene? Hij zocht een goddelijk nageslacht. Daarom, wees op uw hoede met uw geest, en handel niet trouweloos tegen de vrouw van uw jeugd. Want de HEERE, de God van Israël, zegt dat Hij het wegsturen van de eigen vrouw haat, hoewel men het geweld bedekt met zijn gewaad, zegt de HEERE van de legermachten. Wees dus op uw hoede met uw geest en handel niet trouweloos.

MALEACHI 2:10-16

De verzen 10 tot en met 12 vormen een alinea; vers 13 begint een nieuwe alinea. Door te zeggen: ‘Dit tweede wat jullie doen’, wekt hij zeker de indruk dat de verzen 13 tot en met 16 over een ander onderwerp gaan dan de verzen 10 tot en met 12. De verzen 10 tot en met 12 gaan over iets wat ze doen, en dan zegt hij:

En nog iets wat jullie doen en vervolgens bespreekt hij dat, alsof hier sprake is van twee afzonderlijke onderwerpen. Dat is een mogelijke manier om het te begrijpen. Als dat zo is, hebben de verzen 10 tot en met 12 misschien niets te maken met de mensen die van hun vrouw scheiden. Want de verzen 13 tot en met 16 gaan erover dat ze van hun vrouw scheiden, maar dat is het tweede wat ze doen. In de verzen 10 tot en met 12 gaat het over iets anders.

Als dat het geval is, gaan de verzen 10 tot en met 12 niet over echtscheiding. Het gaat er dan alleen over dat ze, in het algemeen gesproken, afgoderij bedrijven. Dat ze zich in het huwelijk verbinden aan de dochter van een vreemde god zou een figuurlijke manier van spreken kunnen zijn: ze pleegden overspel met vreemde goden in plaats van met God.

Dat is een mogelijke manier om het te begrijpen, maar ik wil ook opperen dat de verzen 10 tot en met 16 in hun geheel over één onderwerp zouden kunnen gaan. Wanneer hij in vers 13 zegt:

Dit tweede wat jullie doen voegt hij misschien alleen een andere dimensie toe aan het vergrijp dat hij beschrijft. Dit is hierom verkeerd, en ten tweede is het verkeerd omdat je dit doet. Alles bij elkaar genomen denk ik dat de aanwijzingen erop duiden dat ook de verzen 10 tot en met 12 over echtscheiding gaan.

Een paar dingen die erop wijzen dat dit hele gedeelte één geheel vormt, zijn bijvoorbeeld wat hij in vers 11 zegt, tegen het einde van dat vers:

Jullie hebben de heilige instelling van de Heere, die Hij liefheeft, ontheiligd.

De gebruikte Engelse vertaling heeft hier ‘heilige instelling’, waar de HSV ‘het heilige’ heeft. De volgende uitleg sluit aan bij die Engelse formulering.

Die heilige instelling zou de tabernakel kunnen zijn, het zou het offerstelsel kunnen zijn, of het zou het huwelijk kunnen zijn. Als argument dat het om het huwelijk gaat, de heilige instelling die God liefheeft, zou ik erop willen wijzen dat hij in vers 16 aangeeft dat Hij echtscheiding haat. Dat lijkt een heel natuurlijke tegenstelling. Als God het huwelijk liefheeft, dan haat Hij echtscheiding. Wanneer er gesproken wordt over de heilige instelling die God liefheeft, in een context waarin later staat dat Hij echtscheiding haat, klinkt het alsof daarmee heel goed precies dat bedoeld kan zijn: dat de instelling die Hij liefheeft het huwelijk is. God heeft het lief.

Verder zien we dat hij in vers 10 het volk ervan beschuldigt trouweloos met elkaar om te gaan. Vervolgens geeft hij nader aan dat ze vooral trouweloos tegenover hun vrouwen zijn door van hen te scheiden. Hij zegt in vers 14:

Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen? Waarom handelen wij dan trouweloos, eenieder tegen zijn broeder, door het verbond met onze vadersen te ontheiligen? Juda handelt trouweloos en er wordt een gruweldaad begaan in Israël en in Jeruzalem. Want Juda ontheiligt het heilige van de HEERE, dat Hij liefheeft: hij is met de dochter van een vreemde god getrouwd. Moge de HEERE eenieder die dat doet, uitroeien uit de tenten van Jakob, wie waakt en wie antwoordt, zelfs wie een graanoffer brengt aan de HEERE van de legermachten. In de tweede plaats doet u dit: het altaar van de HEERE bedekken met tranen, met geweend en gekerm, omdat Hij Zich niet langer tot het graanoffer wendt en dat in welgevallen uit uw hand aanneemt. Dan zegt u: Waarom? Omdat de HEERE Getuige is tussen u en de vrouw van uw jeugd, tegen wie ú trouweloos handelt, terwijl zij toch uw metgezellin en de vrouw van uw verbond is. Heeft Hij er niet maar één gemaakt, hoewel Hij nog geest overhad? En waarom die ene? Hij zocht een goddelijk nageslacht. Daarom, wees op uw hoede met uw geest, en handel niet trouweloos tegen de vrouw van uw jeugd. Want de HEERE, de God van Israël, zegt dat Hij het wegsturen van de eigen vrouw haat, hoewel men het geweld bedekt met zijn gewaad, zegt de HEERE van de legermachten. Wees dus op uw hoede met uw geest en handel niet trouweloos.

MALEACHI 2:10-16

Nadat Hij in vers 16 heeft gezegd dat Hij echtscheiding haat, zegt Hij:

Let dus goed op en wees niet ontrouw.

Trouweloosheid is dus het gemeenschappelijke thema van het hele gedeelte van vers 10 tot en met 16. Deze dingen wijzen er voor mij op dat het in het hele gedeelte van vers 10 tot en met 16 gaat over hun echtscheidingen, hun ongeoorloofde echtscheidingen. Als dat zo is, dan noemt Hij hun echtscheidingen in vers 11 een gruwel.

‘Getrouwd met de dochter van een vreemde god’ zou betekenen: getrouwd met een buitenlandse vrouw die andere goden aanbidt. Met heidense vrouwen getrouwd. Salomo deed dit, maar hij scheidde van geen enkele vrouw. Hij hield gewoon alle eerdere vrouwen en nam er nog meer bij.

Deze mensen leefden, vermoed ik, in een tijd waarin polygamie economisch niet zo haalbaar was. Of misschien werd er op dat specifieke moment in hun geschiedenis meer afkeurend naar gekeken. Dus in plaats van hun oudere vrouwen te houden, met wie ze getrouwd waren toen ze jong waren, de vrouw van hun jeugd, scheidde ze van hen. En in plaats daarvan namen ze nieuwe vrouwen, die toevallig heidens waren.

20

Partnerkeuze en liefde voor God

Dit is nog een teken van hun verminderde liefde voor God. Iemand die met een heiden zou trouwen, geeft liefde voor God geen erg hoge prioriteit in zijn leven. Ik herinner me dat ik nog maar net in de bediening werkte, en een van mijn eerste opdrachten was om vragen van pasbekeerden te beantwoorden. Eén ding dat pasbekeerden vrij snel leerden, de vrijgezellen onder hen, was dat ze niet met niet-christenen mochten trouwen. Maar een vraag die vaak naar voren kwam, was: ‘Hoe zit het dan met daten met niet-christenen?’

In die tijd had ik nog niet mijn huidige opvattingen over daten in het algemeen. Inmiddels ben ik helemaal geen voorstander meer van daten, maar in die tijd had ik me nog niet echt afgevraagd of daten als instelling ter discussie gesteld moest worden. Maar ik was gewoon verbijsterd dat ze die vraag stelden. Luister, je mag niet met een niet-christen trouwen, en je vraagt je af of je met een niet-christen kunt daten. Ten eerste, waarom zou je daten met iemand met wie je niet kunt trouwen? Je gebruikt die

persoon alleen maar. Je bent nooit van plan er een oprechte relatie van te maken. Je gebruikt die persoon alleen maar voor tijdelijk plezier. Of als je denkt dat je die persoon gaat bekeren: er zijn betere manieren om mensen te bekeren dan daten om iemand te bekeren. Soms werkt het, maar meestal werkt het niet. En als het tot een bekering lijkt te leiden, is dat meestal een oppervlakkige bekering die geen stand houdt.

Maar wat ik belangrijker vond, was: wat trekt je aan? Als je Jezus met heel je hart liefhebt, als je alles in je leven bekijkt vanuit Jezus, Jezus, Jezus, als alles in je leven alleen maar draait om Gods wil doen, Jezus dienen, de Heere behagen,

En u zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht. Dit is het eerste gebod.

MARKUS 12:30

wat zou je dan in vredesnaam gemeen hebben met iemand die helemaal niets om Jezus geeft? Het verlangen naar een betekenisvolle, diepe, intieme relatie waarin je verbonden bent met iemand die de Heere niet liefheeft, wijst erop dat je de Heere niet zo liefhebt als je zou moeten.

Als voetbal helemaal jouw ding was, en voetbal het enige was waar je om gaf, en je dag en nacht met voetbal bezig was, dan zou dat het enige zijn waar je ooit aan kon denken. Kun je je voorstellen dat je een betekenisvolle relatie zou hebben met iemand die voetbal niet kon uitstaan, er nooit iets over wilde horen en het volkomen saai en weerzinwekkend vond? Natuurlijk wil je datgene waar je het meest door in beslag genomen wordt, gemeen hebben met degene met wie je je leven deelt. En het feit dat iemand zelfs maar zou overwegen een hechte relatie aan te gaan met iemand die de Heere niet liefheeft, wijst erop dat je eigen liefde misschien een beetje koud is.

En dat deze mensen met heidense vrouwen trouwden, wijst erop dat ze hun vrouwen niet uitkozen op grond van de liefde van die vrouwen voor Jehovah. Dat is een aanwijzing dat de liefde van die mannen voor Jehovah niet erg groot was. Een andere aanwijzing was dat ze trouweloos van hun vrouwen scheidden. Dat is iets slechts.

21

Het huwelijksverbond blijft bindend

Het is interessant wat God zegt over deze mannen die van hun vrouwen gescheiden waren. Trouwens, zo begrijp ik vers 13, waar staat dat ze het altaar van de Heere met tranen hebben bedekt. Dat zijn de tranen van hun verstoten vrouwen. Hun vrouwen zijn door de trouweloosheid van hun mannen aan hun lot overgelaten, en die vrouwen gaan naar God toe en huilen voor God. Jullie gedrag heeft ervoor gezorgd dat Gods altaar bedekt is met de tranen van jullie vrouwen, die jullie onrecht hebben aangedaan.

En Hij zegt: „Luister, ze is nog steeds je vrouw.” Hij zegt dat ze nog steeds je vrouw is door het verbond. Je bent niet vrij van dat verbond. Je hebt die vrouw niet op geldige gronden verstoten. Jezus gaf aan:

Maar Ik zeg u: Wie zijn vrouw verstoot anders dan om hoererij en met een ander trouwt, die pleegt overspel, en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.

MATTHEÛS 19:9

Hij leeft niet in een huwelijk; hij leeft in een overspelige relatie. De overheid heeft er misschien toestemming voor gegeven en er een stempel op gezet waarop staat dat dit een tweede huwelijk is. Het is geen tweede huwelijk. Het is gewoon een overspelige relatie als er geen zuivere breuk met het eerste huwelijk is geweest. En er zijn omstandigheden die wel een zuivere breuk met het eerste huwelijk geven en een tweede huwelijk wel toestaan. Maar in dit geval zegt Hij: „Je had die gronden niet, en daarom is ze nog steeds je metgezellin.” Het einde van vers 14 zegt:

Dan zegt u: Waarom? Omdat de HEERE Getuige is tussen u en de vrouw van uw jeugd, tegen wie ú trouweloos handelt, terwijl zij toch uw metgezellin en de vrouw van uw verbond is.

MALEACHI 2:14

Vervolgens herinnert Hij hen eraan dat het God was Die hen één maakte. Ook Jezus herinnerde de Farizeeën daaraan toen ze vroegen:

En de Farizeeën kwamen naar Hem toe om Hem te verzoeken en zeiden tegen Hem: Is het een man toegestaan zijn vrouw om allerlei redenen te verstoten?

MATTHEÛS 19:3

Hij zei: „Herinner je je dat niet? God zei dat ze één vlees zijn.”

zodat zij niet meer twee zijn, maar één vlees? Dus, wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden.

MATTHEÛS 19:6

Het beste argument tegen echtscheiding is dat God Degene is Die het huwelijk tot stand heeft gebracht. God is Degene Die hen één heeft gemaakt. Vers 15:

Heeft Hij er niet maar één gemaakt, hoewel Hij nog geest overhad? En waarom die ene? Hij zocht een goddelijk nageslacht. Daarom, wees op uw hoede met uw geest, en handel niet trouweloos tegen de vrouw van uw jeugd.

MALEACHI 2:15

De gebruikte Engelse vertaling vraagt hier: ‘Heeft Hij hen niet één gemaakt?’ en ‘Waarom één?’ De HSV heeft: ‘Heeft Hij er niet maar één gemaakt’ en ‘En waarom die ene?’ De spreker baseert zijn uitleg over het huwelijk op de Engelse formulering.

22

Het huwelijk en godvruchtig nageslacht

En hij stelt zelfs de vraag — dit is belangrijk voor christenen om over na te denken — waarom God hen één heeft gemaakt. Hij vraagt in vers 15:

Waarom één?

Waarom heeft God twee mensen met elkaar in het huwelijk verbonden? Waarom heeft God het huwelijk eigenlijk geschapen? Hij zocht godvruchtig nageslacht. God heeft het huwelijk ingesteld omdat het Hem om de nakomelingen ging.

De meeste mensen denken dat God het huwelijk heeft geschapen omdat Adam eenzaam was. De Bijbel zegt niet dat Adam eenzaam was. God zei wel:

Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem.

GENESIS 2:18

Daar staat niet waarom het niet goed is. We nemen gewoon aan dat het kwam doordat hij geen seksuele partner had. We denken dat hij met al die opgekropte seksuele frustraties zat. Het was niet goed om in die toestand te verkeren, of hij was eenzaam en had iemand nodig om mee te praten. Misschien had hij die dingen nodig, maar dat is niet de enige redelijke verklaring voor:

het is niet goed dat een mens alleen is.

Volgens mij is de belangrijkste reden waarom het niet goed is dat de mens alleen is, dat hij dan niet kon doen waarvoor hij gemaakt was: vruchtbaar zijn en zich vermenigvuldigen. Dat kon hij niet alleen. Daar had hij een partner voor nodig. En de partner die God voor hem maakte, was niet alleen iemand met wie hij kon praten, maar iemand met wie hij kon samenwerken om vruchtbaar te zijn en zich te vermenigvuldigen. God schiep het huwelijk in plaats van alleen vriendschap. Als de mens eenzaam was, kon God gewoon een vriend voor hem maken. Hij kon een mannelijke vriend krijgen en zo het probleem van de eenzaamheid oplossen. God maakte geen mannelijke vriend voor hem; Hij maakte een vrouw voor hem. Waarom? Waarom schiep Hij het huwelijk? Omdat Hij godvruchtig nageslacht zocht. Hij zocht voortplanting.

Natuurlijk kunnen sommige mensen zich in de gevallen wereld niet voortplanten. Dat betekent niet dat hun huwelijk ongeldig is. Het huwelijk heeft nog andere voordelen dan vruchtbaarheid, dan voortplanting. Maar deze passage zegt dat God hen één

maakte omdat het Hem om hun nakomelingen ging. Hij wilde dat ze meer godvruchtige mensen in de wereld zouden voortbrengen, dat ze godvruchtige nakomelingen zouden krijgen.

23

Gods zorg voor slachtoffers van echtscheiding

Dus hij spreekt over het haten van echtscheiding. In vers 16 — ik ben ervan overtuigd dat God echtscheiding haat. Maar veel mensen die zelf nooit een echtscheiding hebben meegemaakt en het idee alleen abstract bekijken, als iemand die een of ander oordeel over gescheiden mensen probeert te vellen, vergeten iets. Hoewel God echtscheiding haat, haat Hij niet noodzakelijkerwijs gescheiden mensen. Hij haat bepaalde handelingen, en het kan heel goed zijn dat Hij zelfs de mensen haat die ze begaan. Er zijn plaatsen in de Bijbel die spreken over God Die bepaalde mensen haat vanwege bepaalde dingen die ze doen.

Maar we moeten bedenken dat er bij de meeste echtscheidingen iemand is die de echtscheiding teweegbrengt, en iemand anders die het misschien niet wilde, er niet mee instemde en er het slachtoffer van was. En veel christenen die niet in die situatie hebben gezeten, hebben er onvoldoende over nagedacht dat niet iedereen bij een echtscheiding ermee instemde. Niet iedere gescheiden persoon is een misdadiger voor God. Hij haat de echtscheiding omdat echtscheiding trouweloosheid is. Maar in zoveel gevallen vindt een echtscheiding plaats omdat de ene persoon trouweloos handelt tegenover de andere, niet omdat ze allebei trouweloos tegenover elkaar zijn.

Er zijn gevallen waarin ze allebei trouweloos zijn, en natuurlijk haat God dat — de daden van beide partijen. Maar de gemeente, of de mensen in de gemeente in het algemeen, hebben vaak onvoldoende nagedacht over hoe ze moeten omgaan met mensen die gescheiden zijn. God haat geen mensen die tegen hun wil het slachtoffer van een echtscheiding worden doordat hun huwelijkspartner trouweloos is. Sommige mensen vergeten dat of denken daar gewoon niet zo veel over na.

24

Gods antwoord: de boodschapper komt

Het laatste vers van hoofdstuk 2 hoort volgens mij eigenlijk beter bij hoofdstuk 3. Er staat:

U vermoeit de HEERE met uw woorden, toch zegt u: Waarmee vermoeien wij Hem? Doordat u zegt: Iedereen die kwaad doet, is in de ogen van de HEERE goed, Híj is hun genegen. Of: Waar is de God van het oordeel?

MALEACHI 2:17

Dit zijn twee dingen die ze zeiden: dat God de goddelozen lijkt te begunstigen. Het lijkt alsof God iedereen die goddeloos handelt begunstigt en behagen in hem heeft. Ze baseren hun oordeel op het feit dat de goddelozen weggelaten met wat ze doen. En een ander aspect van deze vraag is:

Waar is de God die voor gerechtigheid zorgt?

Waarom doet God niet wat juist is? Waarom oordeelt God niet? Waar blijft de gerechtigheid van God eigenlijk?

Let erop dat ze er bij al dit geklaag van uitgaan dat zij aan de kant van het recht staan, dat zij de goeden zijn. Waarom stelt God ons niet in het gelijk? Wat Hij hun in dit hele boek duidelijk heeft gemaakt, is dat ze niet zo goed zijn. En Hij zegt:

Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die Heere Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond, in Wie u uw vreugde vindt. Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 3:1

Opnieuw: ‘Mijn boodschapper’, wat de betekenis is van Maleachi's eigen naam. In dit geval ontdekken we dat het over Johannes de Doper gaat, omdat het in alle vier de Evangelien wordt aangehaald. Johannes de Doper is in dit geval de boodschapper.

Het is interessant dat ‘Mijn boodschapper’ hier misschien een weerklank is van hoofdstuk 2, vers 7.

De gebruikte Engelse vertaling heeft op beide plaatsen ‘messenger’ (‘boodschapper’). De HSV gebruikt ‘engel’ in Maleachi 3:1 en ‘gezant’ in Maleachi 2:7.

Daar staat dat de priester de boodschapper van de HEERE hoort te zijn. Johannes de Doper was een priester. Hij heeft eigenlijk nooit als priester gediend, maar zijn vader was een priester. Zijn moeder was een dochter van Aäron, zegt de Bijbel. Hij stamde uit een priesterlijk geslacht, en op zijn dertigste zou hij zeker priester zijn geworden als hij op dat moment geen profeet was geworden. Net als Ezechiël werd hij op zijn dertigste geroepen, toen hij priester zou zijn geworden. In plaats daarvan werd hij profeet. Maar hier hebben we een priester die Gods boodschapper is. De priester hoort Gods boodschapper te zijn, maar deze priester, Johannes de Doper, is in een andere betekenis Gods boodschapper. Hij dient niet in het priesterschap, maar als profeet.

Hij maakt de weg voor Mij klaar.

Zoals ik al zei, wordt dit vers in wezen in alle Evangelien aangehaald als iets wat in Johannes de Doper is vervuld. Over de uitleg ervan bestaat dus geen twijfel, behalve over het gedeelte:

De Heer die jullie zoeken, zal plotseling naar Zijn tempel komen, de boodschapper van het verbond.

Dat is een andere boodschapper; dat is de Messias.

25

De komst naar de tempel als oordeel

Hier gaat het om de komst van de Messias. Maar over welke komst naar Zijn tempel gaat dit? Jarenlang dacht ik dat dit een voorspelling was van Jezus Die met een zweep naar de tempel kwam en de geldwisselaars eruit joeg. De Heere komt plotseling naar de tempel. Hij verscheen zomaar ineens, kwam binnen en joeg die geldwisselaars eruit. Maar het leek me altijd vreemd dat vers 2 hierop zou volgen als dat het geval was, want daar staat:

Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden? Want Hij is als vuur van een edelsmid, en als zeep van de blekers. Hij zal zitten als iemand die zilver smelt en reinigt: Hij zal de Levieten reinigen en hen zuiveren als goud en zilver. Dan zullen zij de HEERE een graanoffer brengen in gerechtigheid.

MALEACHI 3:2-3

Dat Jezus naar binnen ging en geldwisselaars met een zweep naar buiten joeg, heeft de zonen van Levi nauwelijks gelouterd of ook maar enige invloed op hen gehad. En het was niet zo'n crisis dat die de vraag zou oproepen: 'Wie kan standhouden als dit gebeurt? Wie zal het verdragen?' De enigen die er echt onder te lijden hadden, waren een paar geldwisselaars. Voor de rest van de mensen was er geen probleem. Ze hebben Hem waarschijnlijk toegejuicht. Zelfs de priesters werden er niet ernstig door getroffen.

En toch staat er dat de Boodschapper van het verbond plotseling naar Zijn tempel zal komen, en wie zal dat verdragen? Alsof maar weinigen dat zullen kunnen. Naar mijn idee wijst het op een komst naar de tempel die grootser en gewelddadiger en veel verwoestender is dan alles wat Jezus deed met Zijn zweepje van touwen en het weggagen van dieren uit de tempel. En zoals ik het begrijp, gaat dit opnieuw, misschien voor de tweede keer in Maleachi, over de verwoesting van de tempel. En later komt het nog een keer ter sprake.

Toen Jezus in oordeel kwam, kwam Hij niet lichamelijk uit de hemel, maar in de Bijbel vereist dat taalgebruik dat ook niet. De Bijbel spreekt vaak over God Die in oordeel komt, zonder dat het om een werkelijke verschijning van God gaat. Het gaat dan eerder om legers of een ander oordeel in deze wereld, dat door de hele profeten heen, en ook in Openbaring, als de komst van de Heere wordt beschreven.

Het is ook interessant dat er in Openbaring een gedeelte staat dat volgens mij over de verwoesting van de tempel in het jaar 70 na Christus gaat. Het eindigt in Openbaring 6 met de vraag:

Want de grote dag van Zijn toorn is aangebroken en wie kan dan staande blijven?

OPENBARING 6:17

Precies dezelfde vraag wordt hier gesteld:

Wie houdt stand als Hij komt?

Ik hecht er ook niet bijzonder aan om je te dwingen het op mijn manier te begrijpen, maar ik geloof dat dit een voorspelling van het oordeel is. De boodschapper Johannes de Doper zal komen, en het volgende wat de Joden kunnen verwachten, is het oordeel over hun tempel. Dat komt in hoofdstuk 4 ook ter sprake. Je hebt de komst van Elia, die Johannes de Doper is, en vervolgens de grote en ontzagwekkende dag van de HEERE, die de verwoesting van de tempel is. Deze twee dingen worden door Maleachi met elkaar verbonden. Ze worden ook in het Nieuwe Testament met elkaar verbonden.

26

Een gezuiverd priesterschap en Gods oordeel

Vers 4. Op welke manier werden de zonen van Levi gezuiverd? God zuiverde het priesterschap. Hij verving het oude, verdorven priesterschap door een zuiver priesterschap, een koninkrijk van priesters, geestelijke priesters die geestelijke offers brengen. Hetzelfde werd voorspeld in Maleachi 1:11, waar wierook en een zuiver offer

door de volken, door de heidenen, op alle plaatsen zouden worden gebracht. Dat is de zuivering van het aanbiddingsstelsel van de Levieten. Hij vaagde het Levitische stelsel weg en liet degenen over die aan de Heere zullen offeren, de nieuwe Levieten, de nieuwe priesters, die de Heere een offer in gerechtigheid brengen.

Dan zal het graanoffer van Juda en Jeruzalem voor de HEERE aangenaam zijn, zoals in de dagen van oude tijden af, zoals in vroegere jaren.

MALEACHI 3:4

zegt vers 4,

Ik zal naar u toe komen voor het oordeel. Ik zal een snelle Getuige zijn tegen de tovenaars, tegen de overspelers, tegen hen die valse eden afleggen en tegen hen die het loon van een dagloner met geweld inhouden, die het recht van weduwe, wees en vreemdeling ombuigen, en Mij niet vrezen, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 3:5

Dat Hij naar hen toe komt, betekent niet noodzakelijk dat Hij lichamelijk komt. Hij komt als het ware naderbij om te oordelen.

tegen al degenen die zulke dingen in Israël deden. Zelfs in de tijd van Maleachi deden ze dat allemaal. Natuurlijk ook in de tijd van Jezus.

Want Ík, de HEERE, ben niet veranderd, ú, kinderen van Jakob, bent daarom niet omgekomen.

MALEACHI 3:6

Ze hadden in hoofdstuk 2, vers 17 de vraag gesteld:

U vermoeit de HEERE met uw woorden, toch zegt u: Waarmee vermoeien wij Hem? Doordat u zegt: Iedereen die kwaad doet, is in de ogen van de HEERE goed, Híj is hun genegen. Of: Waar is de God van het oordeel?

MALEACHI 2:17

Hij zegt: 'Wil je het weten? Ik kom.'

Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die Heere Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond, in Wie u uw vreugde vindt. Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 3:1

Ben je klaar voor Hem?

Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden? Want Hij is als vuur van een edelsmid, en als zeep van de blekers.

MALEACHI 3:2

En in vers 5 is Zijn antwoord:

Ik zal naar u toe komen voor het oordeel. Ik zal een snelle Getuige zijn tegen de tovenaars, tegen de overspelers, tegen hen die valse eden afleggen en tegen hen die het loon van een dagloner met geweld inhouden, die het recht van weduwe, wees en vreemdeling ombuigen, en Mij niet vrezen, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 3:5

‘Ik kom.’

Maar de God van het oordeel zal, wanneer Hij komt, jou oordelen. Je denkt dat de God van gerechtigheid je vijanden zal oordelen. Jullie zijn degenen die het verdienen.

De God van gerechtigheid — je vraagt je af waar Hij is? Je hoeft niet lang meer te wachten. ‘Ik zal komen.’

En Hij zegt: ‘De reden dat jullie nog niet vernietigd zijn, is eenvoudig dat Ik een onveranderlijke God ben. Jullie denken dat Ik van gedachten ben veranderd of Mijn beloften niet ben nagekomen. Beslist niet. Alleen doordat Ik Mijn beloften aan Abraham, Izak en Jakob heb gehouden, heb Ik jullie nog niet vernietigd, wat jullie ruimschoots verdienen.’

Vers 6:

Want Ík, de HEERE, ben niet veranderd, ú, kinderen van Jakob, bent daarom niet omgekomen.

MALEACHI 3:6

27

Tienden brengen en Gods zegen ontvangen

Zo komen we bij de kwestie van het geven van tienden.

Zou een mens God beroven? Werkelijk, u berooft Mij! En dan zegt u: Waarvan beroven wij U? Van de tienden en het hefoffer! U bent door de vloek getroffen, omdat u Mij berooft, als volk in zijn geheel.

MALEACHI 3:8-9

Eerder zei Hij in hoofdstuk 2, vers 2 dat Hij de priesters had vervloekt door hun zegeningen, hun tienden, te vervloeken. Maar nu zijn de mensen die de tienden niet brengen ook vervloekt, zelfs het hele volk.

Breng al de tienden naar het voorraadhuis, zodat er voedsel in Mijn huis is. Beproof Mij toch hierin, zegt de HEERE van de legermachten, of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen, en zegen over u zal uitgieten, zodat er geen schuren genoeg zullen zijn.

MALEACHI 3:10

of: stel Mij op de proef, zegt God,

Ik zal ter wille van u de kaalvreter bestraffen, zodat hij de vrucht van de aardbodem bij u niet te gronde richt, en de wijnstok op het veld bij u niet zonder vrucht zal blijven, zegt de HEERE van de legermachten. Alle heidenvolken zullen u gelukkig prijzen, want u zult een aangenaam land zijn, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 3:11-12

God is zo vrijgevig. Deze mensen hebben Hem beledigd, Hem verwaarloosd en Hem voortdurend een lange neus gemaakt, maar Hij biedt nog steeds zegen aan als ze zich maar willen omkeren. Als je maar de eerste stappen naar gehoorzaamheid zet, begint je tienden te brengen, zal dat alles veranderen. Je economische situatie zal helemaal omslaan.

Je oogsten zullen niet mislukken. Je zult in de hele wereld erkenning krijgen. Mensen zullen erkennen dat je gezegend bent en een heerlijk land bent. Dit is allemaal mogelijk. Dat God dit tegen zulke ongehoorzame mensen zou zeggen, is volgens mij een uiting van Zijn nooit uitgeputte genade.

28

Tienden en geven door christenen

Natuurlijk hebben christenen deze verzen vaak genomen, vooral vers 10, en geprobeerd hiervan een leer over het geven van tienden voor christenen te maken. Bedenk dat het woord 'tiende' tien betekent. Tienden geven is niet hetzelfde als geven. Geven is natuurlijk een algemeen begrip. Je kunt welk percentage dan ook geven, en dan ben je aan het geven. Je kunt voedsel geven, of je kunt kleding geven, je kunt geld geven, en dan geef je. Tienden geven betekent specifiek dat je tien procent neemt van alles wat je hebt gekregen en dat naar de tempel brengt om de Levieten te onderhouden. Daar was de tiende voor bestemd.

Hij zegt hun de tienden naar de voorraadkamer te brengen. Veel christenen zeggen: 'Nou, de voorraadkamer is de plek waar je naartoe gaat om je voedsel te halen. En omdat je naar een plaatselijke gemeente gaat en daar door de plaatselijke gemeente gevoed wordt, moet je daar je tiende afdragen.' Nou, het spijt me, maar eerlijk gezegd ga ik wel naar de gemeente, alleen is dat niet de plek waar ik gevoed word. Ik word op andere plekken gevoed. Maar zelfs als dat waar was, is de voorraadkamer niet de plek waar je naartoe gaat om je voedsel te halen. De mensen die hun tienden afdroegen, brachten hun tienden niet naar de plek waar ze hun voedsel vandaan haalden. Ze brachten hun tienden naar de plek waar de Levieten hun voedsel vandaan haalden. Ze gingen niet naar de tempel omdat zij, de aanbidders, daar gevoed werden. Ze gingen erheen om de Levieten te voeden, die daar gevoed werden. De voorraadkamers zijn de voorraadkamers van de tempel, waar het aandeel van de Levieten in de opbrengst van het land werd bewaard, zodat zij daarvan konden eten.

De gelijkstelling van de voorraadkamer in deze profetie aan de plaats waar je geestelijk gevoed wordt, is niet ter zake. De plaatselijke gemeente, zoals we die tegenwoordig noemen, is niet de tegenhanger van de tempel in het Oude Testament. Ze is de tegenhanger van de synagoge. Elke stad had plaatselijke synagogen, maar er is maar één tempel. En die ene tempel in het Oude Testament heeft zijn tegenbeeld in de ene tempel in het Nieuwe Testament, en dat is het lichaam van Christus.

Waar er noden zijn in het lichaam van Christus, moeten we helpen daarin te voorzien, al betekent dat niet noodzakelijk dat we tien procent moeten geven. Dat percentage van tien procent was specifiek voor Israël en hun Leviëten, die ongeveer tien procent van de bevolking uitmaakten. Daarom was het de juiste hoeveelheid om hen te onderhouden. Nergens in de Bijbel krijgt de christen ooit het bevel om tien procent te geven. Maar soms meer dan tien procent, en misschien minder als dat alles is wat hij kan missen.

29

Je geld laat zien waar je hart is

Maar een christen moet zich niet veroordeeld voelen over het al dan niet naleven van de wet op de tienden. Het is echter duidelijk dat het verzuim van het volk om tienden te geven, liet zien dat ze God niet liefhadden. Ze hadden God niet genoeg lief om ervoor te betalen dat Zijn dienst kon doorgaan. En we zouden kunnen zeggen, zonder het over tienden te hebben, maar gewoon over geven in het algemeen, zoals Jezus zei:

want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

MATTHEÛS 6:21

En als je schat in aardse dingen ligt, bewijst dat dat je hart daar is. Je hart is bij aardse dingen. Als je schat wordt besteed aan het ondersteunen van zending, het ondersteunen van de gemeente, het ondersteunen van bedieningen die de wil van God doen door de armen te helpen, dan laat dat zien waar je hart is.

Het is iets opmerkelijks. Alle christenen beweren natuurlijk, omdat ze christenen zijn, dat ze de Heere liefhebben. Maar het is zo gemakkelijk om te toetsen of dat een leugen is of niet. Ga gewoon eens na: waar gaat je geld naartoe? Waar is je schat? Als je God liefhebt, dan zal je schat tot Zijn beschikking staan, helemaal. Jezus zei in Lukas 14, vers 33:

Zo kan dan ieder van u die niet alles wat hij heeft, achterlaat, geen discipel van Mij zijn.

LUKAS 14:33

Tienden geven is dus niet de norm voor het geven van christenen, al was het dat wel voor de Joden. Maar geven of tienden geven, allebei blijven ze een graadmeter van toewijding aan iets. Waaraan je ook geeft, waaraan je je geld ook uitgeeft, dat is waaraan je toegewijd bent.

Natuurlijk bedoel ik het geld waarover je vrij kunt beschikken. Er zijn rekeningen die je moet betalen, of je dat nu leuk vindt of niet. Maar we hebben het over geld waarmee je, nadat je rekeningen betaald zijn, kunt doen wat je wilt. Waaraan je het uitgeeft, zal laten zien waar je hart is. En dat is een regel die altijd opgaat. Je kunt altijd zien waar iemands hart is aan de bestemming van het geld waarover hij vrij kan beschikken.

30

God dienen en het trouwe overblijfsel

Nu vers 13:

Uw woorden tegen Mij waren te hard, zegt de HEERE. Maar u zegt: Wat hebben wij onder elkaar tegen U gesproken? U zegt: God dienen is nutteloos! Wat voor nut heeft het dat wij onze taak ten behoeve van Hem vervullen en dat wij in het zwart gaan voor het aangezicht van de HEERE van de legermachten? Welnu, wij prijzen de hoogmoedigen gelukkig: niet alleen worden zij die goddeloosheid doen, opgebouwd, zelfs als zij God beproeven, ontkomen zij.

MALEACHI 3:13-15

Wat ze zeggen, is hetzelfde als wat ze in het laatste vers van hoofdstuk 2 zeiden: dat het lijkt alsof de slechteriken ermee weggkomen. Het lijkt alsof het geen enkel nut heeft om God te dienen. Maar stel nu dat voor ons alles mis zou kunnen gaan? Zouden we dan terecht concluderen dat het geen nut heeft om God te dienen? God dienen is op zichzelf een beloning. Er kunnen extra beloningen zijn die je soms ten deel vallen. Maar als je Hem liefhebt, is het een vreugde om God te dienen. Deugd is haar eigen beloning. Als je goedheid liefhebt, als je God liefhebt, is God dienen je beloning. Als Hij je andere beloningen geeft, is dat alleen maar een overvloed aan vrijgevigheid van Zijn kant. Maar degenen die zeggen: 'Het heeft ons niets opgeleverd om God te dienen', die dienden Hem duidelijk niet uit liefde. En dat is opnieuw een van de treurige aanwijzingen voor hoe ze hier tegenover God stonden.

Vers 16:

Dan spreken zij die de HEERE vrezen, ieder tot zijn naaste: De HEERE slaat er acht op en luistert. Er is een gedenkboek geschreven voor Zijn aangezicht, voor wie de HEERE vrezen en wie Zijn Naam hoogachten. En zij zullen voor Mij, zegt de HEERE van de legermachten, op de dag die Ik maken zal, een persoonlijk eigendom zijn. Ik zal hen sparen, zoals een man zijn zoon spaart die hem dient. Dan zult u opnieuw het onderscheid zien tussen een rechtvaardige en een goddeloze, tussen wie God dient en wie Hem niet dient.

MALEACHI 3:16-18

Dit korte gedeelte hier, vers 16 tot en met 18, gaat duidelijk over het overblijfsel. En omdat de gebruikte Engelse vertaling hun spreken en Gods luisteren in de verleden tijd weergeeft, klinkt het alsof het over een werkelijke groep mensen gaat die Maleachi hebben gehoord. De meeste mensen zeggen: 'O ja, bewijs het maar. O ja, bewijs het maar. O ja, bewijs het maar.' Maar er waren enkele mensen met een ontvankelijk hart, degenen die de Heere vreesden. Ze spraken met elkaar over wat Maleachi zei. 'Hoor je wat hij zei? Wat vind je daarvan? Ik denk dat hij gelijk heeft, jij niet?' 'Ja.'

En de Heere hoorde hen, en Hij schreef hun namen in Zijn gedenkboek, degenen die de Heere vreesden. En zij zijn van Hem. En hoewel Hij het oordeel over het volk gaat brengen, zal Hij hen bijeenbrengen zoals iemand zijn juwelen of zijn kinderen bijeenbrengt en beschermt.

De gebruikte Engelse vertaling heeft 'juwelen', waar de HSV 'persoonlijk eigendom' heeft. Wel, waarom brengt God Zijn juwelen bijeen? Waarom laat Hij ze niet gewoon liggen waar ze zijn? Omdat het huis afbrandt. Wanneer het huis afbrandt, grijp je de dingen die voor jou het waardevolst zijn en breng je ze in veiligheid. Israël, het huis van Israël, stond op het punt vernietigd te worden. Niet onmiddellijk in de tijd van Maleachi, maar dat was wat er in Maleachi werd voorspeld. En wanneer God Zijn huis

in vlammen ziet staan en het ziet instorten, zal Hij Zijn overblijfsel bijeenbrengen zoals een man juwelen verzamelt, of zoals hij zijn kinderen uit hun bed haalt, uit een brandend huis. Hij zal niet zonder hen vertrekken.

En daarom is de algemene boodschap van Maleachi weliswaar een boodschap van oordeel over het volk, maar staat er, zoals altijd bij de profeten, op zijn minst iets, een paar verzen over het overblijfsel. En het overblijfsel zal gered worden. Het overblijfsel zal niet aan het oordeel ten onder gaan. De hoofdstukindeling bij hoofdstuk 4 is ongelukkig. Volgens mij heeft Maleachi in sommige anderstalige Bijbelvertalingen zelfs maar drie hoofdstukken, omdat deze laatste zes verzen bij hoofdstuk 3 zijn opgenomen. Ze horen bij hoofdstuk 3, omdat hij verder spreekt over het overblijfsel en het oordeel. Hij zegt in hoofdstuk 4:

31

De oordeelsdag over Jeruzalem

Want zie, die dag komt, brandend als een oven. Dan zullen alle hoogmoedigen en allen die goddeloosheid doen, stoppels worden. En de dag die komt, zal ze in vlam zetten, zegt de HEERE van de legermachten, Die van hen wortel noch tak zal overlaten. Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult naar buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal. U zult de goddelozen vertrappen. Voorzeker, stof zullen zij worden onder uw voetzolen op die dag die Ik bereiden zal, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 4:1-3

Voor mij is het zo duidelijk wat dit voorspelt.

Want zie, die dag komt, brandend als een oven. Dan zullen alle hoogmoedigen en allen die goddeloosheid doen, stoppels worden. En de dag die komt, zal ze in vlam zetten, zegt de HEERE van de legermachten, Die van hen wortel noch tak zal overlaten.

MALEACHI 4:1

Daar heeft hij het al over gehad.

Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die Heere Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond, in Wie u uw vreugde vindt. Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten. Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden? Want Hij is als vuur van een edelsmid, en als zeep van de blekers. Hij zal zitten als iemand die zilver smelt en reinigt: Hij zal de Levieten reinigen en hen zuiveren als goud en zilver. Dan zullen zij de HEERE een graanoffer brengen in gerechtigheid.

MALEACHI 3:1-3

Dit is de verwoesting van Jeruzalem.

Hij heeft al gezegd dat Hij de Zijnen die Hem vrezen zal redden, als juwelen of als Zijn eigen zonen die Hem aanroepen. Hij zal hen redden, maar dat zal de komst van deze verschrikkelijke oordeelsdag, die zal branden als een oven, niet tegenhouden. Wat de hoogmoedigen betreft: zij zullen het niet overleven. Wortel noch tak zal overblijven.

32

Genezing en ontkoming voor het overblijfsel

Maar opnieuw zal er voor het overblijfsel in vers 2 iets zijn:

Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult naar buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal.

MALEACHI 4:2

Dezelfde mensen als in de verzen 16 tot en met 18.

U zult de goddelozen vertrappen. Voorzeker, stof zullen zij worden onder uw voetzolen op die dag die Ik bereiden zal, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 4:3

Dat heeft Hij gedaan. Jezus kwam met genezing. Zijn bediening werd gekenmerkt door genezing.

En jullie — dat is het overblijfsel — zullen naar buiten gaan.

Vóór de verwoesting van Jeruzalem ontkwam het overblijfsel, omdat Jezus was gekomen. Hij had hen zowel lichamelijk als geestelijk genezen. Hij had hun leven veranderd en Hij leidde hen naar buiten, naar een veilige plaats, voordat het oordeel kwam.

De gebruikte Engelse vertaling spreekt over kalveren die in de stal gevoerd zijn. De spreker vergelijkt hun naar buiten gaan met een man die zijn kalveren naar buiten leidt. Hij voert ze in de stal en daarna leidt hij ze naar buiten om te grazen. Nadat ze in de stal gevoerd zijn, kan hij ze naar buiten brengen wanneer ze oud genoeg zijn om te grazen. De gemeente werd in haar begintijd in Jeruzalem gevoed en verzorgd. Maar toen de tijd aanbrak dat de stal zou branden, toen de schuur in brand stond, leidde Hij

hen naar buiten en bracht Hij hen naar een plek waar ze over een ruimer gebied konden grazen. Uiteindelijk vertrappen ze de goddelozen. Dat is wat de gemeente aan het doen is. Paulus zei dat in Romeinen 16:20:

En de God van de vrede zal de satan spoedig onder uw voeten verpletteren. De genade van onze Heere Jezus Christus zij met u. Amen.

ROMEINEN 16:20

Hetzelfde wordt hier voorspeld.

33

Johannes als Elia en de laatste oproep

Nu de laatste verzen:

Denk aan de wet van Mozes, Mijn dienaar, die Ik hem geboden heb op Horeb voor heel Israël, aan de verordeningen en de bepalingen. Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt, die grote en ontzagwekkende dag. Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan.

MALEACHI 4:4-6

Dit terugbrengen van de harten van de mensen naar waar ze horen te zijn — de kinderen die hun ouders respecteren, de vaders die hun kinderen tot discipelen vormen en hen grootbrengen in de vermaning van de Heere — is wat er moet gebeuren als het volk gered wil worden. Als Elia hierin faalt, zal God het volk met een vloek moeten treffen.

Veel mensen geloven dat Elia nog moet komen. De Joden geloven dat, en aanhangers van de bedelingenleer geloven dat, maar Jezus zei dat Elia al gekomen was. Hij zei dat op een paar plaatsen. In Mattheüs hoofdstuk 11, de verzen 13 en 14, zegt Hij:

Want al de profeten en de Wet hebben tot Johannes toe geprofeteerd. En als u het wilt aannemen: hij is Elia, die komen zou. Wie oren heeft om te horen, laat hij horen.

MATTHEÛS 11:13-15

Jezus zei iets wat daar sterk op lijkt in Mattheüs 17, de verzen 12 tot en met 13, waar Jezus zei:

Er staat:

Ik zeg u echter dat Elia al gekomen is, en ze hebben hem niet erkend, maar ze hebben met hem gedaan alles wat ze wilden; zo zal ook de Zoon des mensen door hen lijden. Toen begrepen de discipelen dat Hij tot hen over Johannes de Doper gesproken had.

MATTHEÛS 17:12-13

Johannes de Doper was volgens Jezus Elia. Hij verwees terug naar Maleachi. Dat is de enige plaats in het Oude Testament waarnaar Hij terug kon verwijzen. Hij zegt:

Johannes is de Elia die zou komen.

Wat bedoel je, hij moet komen? Zijn komst is voorzien. Waar? In Maleachi. Hij is degene die Maleachi heeft voorzien. En Maleachi zei:

Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt, die grote en ontzagwekkende dag. Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan.

MALEACHI 4:5-6

Johannes slaagde er niet in hen tot inkeer te brengen. Daarom kwam God en trof Hij het land met de vloek, maar niet voordat Hij degenen die Hem vreesden naar buiten had geleid.

Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult naar buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal.

MALEACHI 4:2

Hij ging op; de Zon der gerechtigheid ging op met genezing onder Zijn vleugels, en Hij redde het overblijfsel.

Dan spreken zij die de HEERE vrezen, ieder tot zijn naaste: De HEERE slaat er acht op en luistert. Er is een gedenkboek geschreven voor Zijn aangezicht, voor wie de HEERE vrezen en wie Zijn Naam hoogachten.

MALEACHI 3:16

en Hij redde hen zoals juwelen uit een brandend huis worden gered.

Zo moeten we die laatste generatie zien, vanaf de komst van Johannes de Doper tot aan de verwoesting van Jeruzalem. Zo is het voorzien, en dat is wat Johannes aankondigt. De tijd is aangebroken wanneer je Mattheüs openslaat en de bediening

van Johannes ziet.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Maleachi 4:6
- Maleachi 2:17
- Maleachi 3:13-15
- Maleachi 1:2
- Maleachi 1:6
- Maleachi 1:7
- Maleachi 2:14
- Maleachi 3:7
- Maleachi 3:8
- Maleachi 4:5
- Mattheüs 11:14
- Mattheüs 3:12
- Maleachi 1:1
- Zacharia 9:1
- Maleachi 1:3
- Maleachi 1:2-5
- Genesis 25:23
- Genesis 29:30
- Genesis 29:31
- Mattheüs 6:24
- Lukas 14:26
- 1 Johannes 3:15
- 1 Samuel 2:30
- Maleachi 1:8-9
- 2 Samuel 24:24
- Maleachi 1:10
- Maleachi 1:10-11
- Maleachi 1:12-13

- Maleachi 1:14
- Maleachi 2:1-2
- Maleachi 2:9
- Maleachi 2:2-3
- Maleachi 2:4
- Maleachi 2:5
- Exodus 32:26
- Maleachi 2:5-6
- Maleachi 2:7
- Leviticus 10:9
- Maleachi 2:8-9
- Maleachi 2:10
- Maleachi 2:10-16
- Markus 12:30
- Mattheüs 19:9
- Mattheüs 19:3
- Mattheüs 19:6
- Maleachi 2:15
- Genesis 2:18
- Maleachi 3:1
- Maleachi 3:2-3
- Openbaring 6:17
- Maleachi 3:4
- Maleachi 3:5
- Maleachi 3:6
- Maleachi 3:2
- Maleachi 3:8-9
- Maleachi 3:10
- Maleachi 3:11-12
- Mattheüs 6:21
- Lukas 14:33
- Maleachi 3:16-18
- Maleachi 4:1-3
- Maleachi 4:1

- Maleachi 3:1-3
- Maleachi 4:2
- Maleachi 4:3
- Romeinen 16:20
- Maleachi 4:4-6
- Mattheüs 11:13-15
- Mattheüs 17:12-13
- Maleachi 4:5-6
- Maleachi 3:16

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.